

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja – 2012. szeptember XXIII. évf. 9. szám – 390 Ft

ÖTKARIKÁS PÉLDAKÉPEINK

97708566300612003

Fotó: Rácz Tünde

Kőbe vésve, bronzba öntve

AZ ÁRVAHÁZ-ALAPÍTÓ TÁBORNOK

A Fiumei úti temető 17/1. parcellájában, Alvinczy József tábornagy mellett nyugszik egy másik, sok csatát megélt hadfi. Mayer Ferenc altábornagy nevére azonban nem elsősorban a harcmezőkön szerzett érdemei miatt emlékezhet az utókor, sokkal inkább azért, mert az ő felajánlásának eredményeként jött létre az első, magánvagyonból tető alá hozott fiúárvaház Budán.

Mayer Ferenc 1776. február 29-én született Kaplitzban (ma Kaplice – Csehország), egy német polgári család sarjaként. Mérnöknek tanult, ám később katonának állt: a napóleoni háborúk végén százados volt, 1830-ban lett ezredes, 1836-ban pedig kinevezték vezérőrnaggyá, egyben Buda várerődítési igazgatójává. 1844-ben vonult nyugállományba; ekkor előléptették altábornaggyá, Buda városa pedig díszpolgárává választotta.

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc Budán érte. Újra szolgálatba állt, s a budai főhadparancsnokság élén ő helyettesítette az 1848. július 7-én kinevezett, ám Péterváradról csak szeptember elején megérkező Hrabovszky János altábornagyot. Mayer az uralkodó október 3-án kiadott manifesztuma után is hű maradt a magyar ügyhöz, ugyanakkor nem követte a móri vereség (1848. december 30.) után Debrecenbe az országgyűlést és a kormányt. Budán maradt, s 1849. január elején jelentkezett a fővárost elfoglaló császári-királyi fővezérnél, Alfred Windisch-Grätz tábornagnál. Vesztére, hiszen letartóztatták, s Bécsbe szállították, ahol a hadbíróság előbb a tábornoki rendfokozatától, majd a nyugdíjától is megfosztotta (némi kegydíjban csak 1852-től részesült). Mayer Ferenc 1857. szeptember 18-án hunyt el Budán: a Vízivárosi polgári temetőben temették el.

Végrendeletét négy évvel korábban, 1853. július 30-án írta, melyben jelentős összeget, nyolcvanezer forintot hagyományozott egy budai fiúárvaház létesítésére. Maguk a munkálatok ugyanakkor csak jóval a kiegyezés után kezdődhettek meg: az altábornagy halála után addig a pénz Buda városa, majd a főváros kezelte. Szerfölött eredményesen, hiszen a tőke alig három évtized alatt nagyságrendileg 180 000 forintra nőtt, amihez persze hozzájárult az is, hogy Mayer Ferenc gyermekbaráti kezdeményezéséhez több neves személyiség – így József főherceg és Dreher Antal is – csatlakozott, s fizetett be nagyobb összeget az alapítvány számlájára.

Bár a főváros 1874. évi költségvetésében már szerepelt a Mayer-féle fiúárvaház felépítésére szánt összeg, az egyemeletes épület csak több mint egy évtized múltán, 1885-re készült el a Városmajor utca és a Csaba utca sarkán, a Budapest által adományozott közel 700 négyzetméteres telken. Az intézmény végül 1886 szeptemberében nyitotta meg kapuit: az első évben huszonnégyen kerültek az árvaházba, amely a teljes kihatásútságot (75 fő) 1898-ra érte el. Oda egyébként az alapító végakarata szerint kizárólag budai (később budapesti) illetőségű, 6–10 év közötti teljes vagy félárva, törvénytelen vagy törvénytelen gyermekeket vehettek fel, tekintet nélkül a felekezetre és a származásra. Ők általában 14 éves korukig maradhattak, életük szigorú napirend szerint telt. A fiatalabbak oktatása az intézeten belül zajlott, míg az idősebbek a környékbeli iskolákba jártak. Kiléptük után többségük iparos – vagy kereskedőcsaládokhoz került, inasként dolgozott, szakmát szerzett.

A Mayer Ferenc felajánlásából létrehozott árvaház 1953-ig működött (1945-től Táncsics Mihály Nevelőotthon néven), helyét ezt követően egy általános iskola vette át. A rendszerváltozás után a katolikus egyház birtokába került az épület, amely ma a Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskolának ad otthont.

1886-ban, az árvaház megnyitásakor az épület előkertjében avatták fel az alapító bronzból készült mellsobrát, amely Szécsi Antal – a későbbi Baross-szobor alkotója – első jelentősebb műve volt. A Mayer-szobrot 1945-ben a pincébe száműzték, 1968-ban azonban ismét felállították az eredeti helyétől alig néhány méterre, Budapest XII. kerületében, a Csaba utca 16/C előtt.

Mayer Ferenc síremlékének ennél lényegesen viszontagságosabb sors jutott: a mai Szilágyi Erzsébet fasor és Kútvolgyi út között egykor elterülő Vízivárosi polgári temető felszámolását követően a Németvolgyi temetőbe került, majd amikor azt is bezárták, a Fiumei úti temető fogadta be. Tóth Vilmos történésztől megtudtuk, hogy a síremlék állapota évtizedek óta megégyezik a jelenlegivel: tetejét egykor kereszt díszítette, fülkéjében pedig egy szobor volt, amelyről ugyanakkor semmi közlelbit nem tudunk. Ma már egyik sincs meg, akárcsak a síremlék körüli vaskerítés, sőt, maga a névtábla sem eredeti.

Feith László

38

A MILES 2000
RENDSZER A LEHETŐ
LEGTÖBBET HOZZA KI
A GYAKORLATOKBÓL:
SZERENCSÉRE A HALÁL
CSAK VIRTUÁLIS.
A REÁLIS KÖRÜLMÉNYEK
PERSE A KATONÁKNAK
IS MEG KELL SZOKNIUK...

**A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA 2012.
OKTÓBER 12-ÉN
JELENIK MEG.**

Az árvaház-alapító tábornok 3

TRADÍCIÓ

A hazáért mindhalálig! 6
Ótkarikás példaképeink 8

HADERŐ

Változó missziók 12
Légtérvédők 15

NAGYVILÁG

Radar 18
Missziós hírek 20

SEREGSZEMLE

Katonás vakáció 22
Augusztusban történt 24
Készenléti erők 28

Tábori Posta 31

Hivatásos ellenségek 35

HADITECHNIKA

Majdnem igazi 38

HÁTORSZÁG

Megkésétt emlékezés 42
A megszállottak klubja 46
Frontkórház 50
Lélegzondozók 54
Hajszálon múlt 57
Goodbye London 58
A hazámat szolgálom 60

**A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXIII. évfolyam 2012.
9. szám**

Kiadja a Zrínyi Média
HM Kommunikációs Kft.
Felölös kiadó:
DR. BOZSONYI KÁROLY ügyvezető
Nyomatás:
HM Térképészeti Közhaszú
Nonprofit Kft.
Felölös vezetö:
NÉMETH LÁSZLÓ ügyvezető
Szerkesztöség: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B Postacím: 1440
Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5315,
HM: 27-913 fax: 459-5351
E-mail: magyarhonved@armedia.hu

Föszerkesztö:
TÖRÖS ISTVÁN
Föszerkesztö-helyettes:
SZABÓ BÉLA
Olvasöszerkesztö:
M. TÖTH GYÖRGY
Lapszerkesztöök:
TRAUTMANN BALÁZS, FEITH LÁSZLÓ
Fotóriporterek:
DÉVÉNYI VERONIKA, GALOVITS GÁBOR,
KRASZNAI-NEHREBECZKY MÁRIA, RÁCZ
TÜNDE (KÉPSZERKESZTÖ), TÖTH LÁSZLÓ
Tervezöszerkesztö:
GRÖF ISTVÁN

E HAVI MAGAZINUNKAT
TRAUTMANN BALÁZS SZERKESZTETTE
Borító: MTI

ISSN: 0865-6932
Lapunk az Európai Katonai Saj-
tözövetség (European Military Press
Association) tagja

Elölízetésben terjeszti a Magyar Posta
Rt. Hírlapüzletéaga (1008 Bp. VIII.,
Orczy tér 1.), előízetethöz valamennyi
postán, kézbesítöknél, e-mailen: hirlap-
elofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440.
További információ:
06-80-444-444

8 Sikert hozott Magyarország számára a londoni olimpia, s ebben katonasportolóinknak is nagy szerepük volt.

22 Strand helyett a csobánki gyakorlótér: az önkéntes művelti tartalékosok első csoportja itt „nyaralt”.

46 Egy legendás név: Furkó Kálmán meghatározó szerepet játszott a katonai önvédelem területén.

54 Sorozatunkban ezúttal a protestáns – református és evangélikus – tábori lelkesítő szolgálati ágat mutatjuk be.

A múlt, a jelen és a jövő metszéspontján

Az ünnepség kezdetén katonai tiszteletadás mellett felvonták Magyarország nemzeti lobogóját, majd a Himnusz – a Honvéd Együttes Főfőnökével, illetve a Magyar Rádió Gyermekkórusával együtt – a katonák is énekeltek. Az ezt követően mondott beszédében Hende Csaba honvédelmi miniszter úgy fogalmazott: az ifjú hadnagyként a múlt, a jelen és a jövő metszéspontján állva teszik le esküjüket.

– Valamilyen módon itt van velünk min-

denki, akinek a történetét folytatjuk – hangsúlyozta a honvédelmi miniszter. – Szent István király, akivel Magyarország története valójában elkezdődött. IV. Béla, aki a Duna túlsópartján alapított új fővárost a tatárjárás után. II. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos, akik ugyan egyaránt vesztes szabadságharcot vezettek, de azok nyomán új utak nyíltak meg, új élet kezdődött a nemzet számára. Gróf Tisza István és Nagy Imre, Magyarország két mártír miniszterel-

nöke, akik mindhalálig vállalták a felelősséget és a szolgálatot a nemzetért. A szabadságát kereső tömeg, amelybe az ávosok kíméletlenül beleltek 1956. október 25-én. József Attila, aki valahol itt hallgatta: hogy fecseg a felszín, és miként hallgat a mély. Itt vannak Steindl Imre és munkatársai: mérnökök, művészek és egyszerű kétkezi munkások, akik a magyarság gyarapodó korszakában emelték ezt a házat a hazánk, az Országgyűlés számára. S mindenekfelett itt vannak velünk azok is, akik fegyverrel a kézben védtek a hazát évezredek történelmünk csatáira. Azokon a csatákon, ahol a megmaradásunkért harcoltunk. Nélkülük ma nem lenne hazánk.

– Nem tudjuk, mit hoz a jövő, így remélni mindig a legjobbat kell, felkészülni pedig mindig a legrosszabbra. Honvédtisztekre mindig szüksége lesz az országnak – fogalmazott Hende Csaba, majd ekképp foglalta össze az ifjú hadnagykokkal szembeni elvárásait: legyenek hűek az eskü-

jükhöz, a nemzethez és a bajtársaikhoz, szolgáljanak emberséggel és becsülettel.

A miniszteri beszédet követően az MH Ludovika Zászlóalj végzős honvédtisztjei – akik közül huszonegyen kiváló eredménnyel zárták tanulmányaikat – esküt tettek, melynek szövegét Gömör Marianna, kiválóan végzett hadnagyként mondta elő. Érdesség, hogy a tisztavatások történetében éppen a mostanit megelőző utolsó Kossuth téri avatáson, 2006-ban volt először (és eddig utoljára) az eskü előmondója katonanő, nevezetesen Németh Csilla hadnagyként.

Az ünnepi fogadalom után Gömör Marianna előbb átadta Áder János köztársasági elnöknek az újonnan avatott honvédtisztek által aláírt, az eskü szövegét tartalmazó díszes albumot, majd – miután erre engedélyt kapott a köztársasági elnöktől, egyben a Magyar Honvédség főparancsnokától – „A hazáért mindhalálig!” jelmondat elhangzását követően parancsot

adott társainak a kardrántásra. Az egykori ludovikás hagyományokat idéző, a tisztavatás menetében 2010-ben visszakerült mozzanat, a tavalyi évhez hasonlóan, most is kiegészült a szálfegyver meglengetésével.

– Magyarország büszke önkökre, és azt várja, hogy magyar katonához hűen lássák el feladataikat, mind hazánk biztonságának védelme, mind pedig szövetségi kötelezettségeink teljesítése során. Kívánom, hogy esküjükhöz hűen szolgálják hazánkat és védjék alkotmányos értékeinket. Eddigi helytállásukhoz, mely lehetővé tette, hogy hazánk színe előtt tegyenek esküt, őszinte szívvel gratulálok – e szavakkal köszöntötte a honvédtiszteket Áder János, majd történelmi sorsfordulónkon végtekinetve szólt a jelenkor kihívásairól, s arra figyelmeztetett, hogy az államalapítás Szent István tétével nem ért véget. Mint mondta, nemzedékről nemzedékre megőriztük képességünket, hogy lelkiün-

ket felemelve akár a semmiből is újraalapítsuk államunkat.

– Amikor tehát első királyunk műve előtt fejet hajtunk, nem csupán Szent István történelmi tettére emlékezünk, hanem mindazokra, akik az elmúlt ezer esztendőben, az elődök dicső példájából erőt merítve, a fájdalommal szembesítve ellenére, reménytelennek tűnő helyzetekben is újraalapították a magyar államot – hangsúlyozta a köztársasági elnök, majd hozzátette: a történetnek itt koránt sincs vége. Államalkotó nemzetünk tagjaként ma is úgy érdemes magunkra tekintenünk, mint államunk valódi újraalapítói. Rajtunk múlik, hogy a magyar állam 21. századi építménye milyen otthonunk lesz. Történelmi sikerünként értékelhető, hogy volt és mindig lesz a Földnek egy szeglete, egy önálló európai állam, amelyre minden magyar a hazájaként gondol; amelynek neve: Magyarország – jelentette ki végül Áder János.

A HAZÁÉRT MINDHALÁLIG!

IDÉN, ÖT ÉV SZÜNET UTÁN, ISMÉT A BUDAPESTI KOSSUTH TÉR ADOTT OTTHONT A TISZTAVATÁSNAK: AUGUSZTUS 20-ÁN AZ ORSZÁG SZÍNE ELŐTT HETVENHAT IFJÚ HADNAGY – HATVAN FÉRFI ÉS TIZENHAT NŐ – TETT ESKÜT ARRRA, HOGY KATONAKÉNT A HAZÁT MINDHALÁLIG SZOLGÁLJA.

„Honvédországként” is előkelő helyen végeztünk volna...

ÖTKARIKÁS PÉLDAKÉPEINK

A MAGYAR HIMNUSZT HALLGATVA, A MAGYAR LOBOGÓT LÁTVA AZ OLIMPIAI EREDMÉNYHIRDETÉSKOR VAJON ESZÜNKBE JUT-E AZ A SOK VERITÉK ÉS KÖNNY, AMELY NÉLKÜL NINCS EREDMÉNY? SIMICSKÓ ISTVÁNNAL, A HONVÉDELMI MINISZTERIUM PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁRÁVAL BESZÉLGETVE KIDERÜL, HOGY A SPORTBAN ÉS HAZÁNK TÖRTÉNELMÉNEK ALAKÍTÁSÁBAN EGYARÁNT A HIT EREJÉRE KELL TÁMASZKODNUNK.

Az elmúlt két hétben nagyon jó dolog volt itthon televízióon nézni, vagy rádióon hallgatni az olimpiát. Államtitkár úr a pálya mellől buzdította a magyar fiatalokat, lányokat. Milyen érzés volt a helyszínen drukkolni?

– Először szurkolóként, másodszorban azonban a Budapesti Honvéd Sportegyesület (BHSE) társadalmi elnökeként látogattam meg a versenyzőinket. A kiutazásuk előtt a szolnoki edzőtáborban és Tatán is jártam már, megnéztem a honvédos kajakozó

lányaink és az öttusázóink felkészülését a nagy erőpróbára. Láttam az elszántságot a szemükben, éreztem, hogy nagyon motivált, nagyon eltökélt versenyzők utaznak Londonba. Ők pedig a várakozásoknak megfelelően teljesítettek, hiszen Kovács Katalin, Kozák Danuta, Szabó Gabriella aranyéremmel tért haza, Kati párosban egy ezüstöt is hozott, Kozák Danuta – a legeredményesebb magyar olimpikonként – a négyes mellett egyesben is nyert 500 méteren. Marosi Ádám öttusázóink nagyon érté-

kes bronzéremmel iratkozott fel az éremtáblára, ezzel együtt pedig a magyar olimpiai csapat legeredményesebb egyesületéket szerepeltünk a játékokon. Londonban, a lelátón is nagyon jó érzés volt magyarnak lenni, fantasztikus hangulat uralkodott a szurkolóink között. Magyar zászlót lengetve, nem szégyellem, rekedtre ordibáltam magam.

– Az edzőtáborok látogatása során a felkészülés gondjairól is szó esett, vagy ilyenkor már csak egy utolsó lelki muníció átadása a fontos?

– A mostani látogatások elsődleges célja a lelkesítés volt, és az, hogy sportolóink lássák, nekünk is nagyon fontosak az általuk kitűzött célok. Am a BHSE társadalmi elnökeként az elmúlt két évben többször is elmentem az edzések, edzőtáborok helyszínére, és ilyenkor sokat beszélgettünk arról, hogy miként lehetne még jobban, még hatékonyabban dol-

gozni. Abban szinte mindenki egyetért, hogy a sikeres sportágakat továbbra is minden erőnkkel támogatni kell. Ne feledjük, a honvédos kajakos lányoknak köszönhetjük olimpiai aranyémeink negyedét, ez tehát egy olyan sikeres sportág, amibe érdemes további energiákat fektetni. Az egyesület sikerességéről egyébként sokat elárul, hogy ha a BHSE sportolói „Honvédországként” indultak volna az olimpián, benne lettek volna a legjobb 35-ben, megelőzve olyan országokat, mint Kanada, Szerbia, Ausztria vagy Szlovákia. Ezek a sikerek valamennyiünk nemzeti büszkeségét erősítik, ugyanakkor nagyon keményen meg kellett küzdeni értük. A Budapesti Honvédnál úgy

látjuk, hogy akkor leszünk sikeresek, ha hosszú távon tudunk gondolkodni. Ezért fontos, hogy a felkészülés tapasztalatait átbeszéljük és levonjuk a szükséges következtetéseket. Ennek részeként például felvetődött annak lehetősége is, hogy létrehozunk egy utánpótlás-akadémiát a kajak-kenu szakosztály számára.

– Sportolóink közül többen szerződéses katonák, így például Marosi Ádám főhadnagy is. Érdemes felidézni, hogy Borkai Zsolt, a MOB elnöke, Szózbiban alezredeként – tíz pontos gyakorlatlával – nyerte meg az aranyérmét. Lát-e esélyt a tradíciók folytatására, a katonai olimpiákonok újabb sorának kinevelésére?

– Biztos vagyok abban, hogy az eddig is értékes eredményeket hozó tradíció folytatódni fog, hiszen a Honvédelmi Minisztérium és a BHSE közötti együttműködés mindkét félnek a javára válik.

Jelenleg öt versenyzővel van megállapodásunk, ők tehát sportolói pályafutásukat katonai szolgálatukkal összeegyeztetve tudják alakítani. Ennek eredményeképp nem kell anyagi gondokkal küszködniük, ráadásul egy olyan bajtársi közösséget tudhatnak maguk mögött, amely más hivatásban nem igazán van meg. Úgy vélem, ez eredményes út, amelyet mindenképp érdemes folytatni.

– **Jó volt magyarnak lenni itthon is és kint is... Ennek az örömteli hangulatnak milyen hozzáadéka lehetnek a következő években? Mennyire leszünk, lehetünk másabbak, mi magyarok? Adnak-e ezek a sikerek valamilyen erkölcsi tökélet?**

– Természetesen. Sportolóink sikereinek az egész nemzet számára van egyfajta pozitív kisugárzása. Jó érzéssel tölt el bennünket, hogy büszkéek lehetünk honfitársainkra. Növeli önbecsülésünket, hogy az egész világ látja: a magyarokkal bizony mindenütt számolni kell. Ez nagyon sokat jelent egy olyan nemzet számára, mint a magyar, amelynek mozgalmas történelmében a győzelmek mellett számtalan vereség, kudarc is található. Az olimpiai sikerek ráadásul sok fiatalnak adnak lökést valamelyik sportág felé. Mivel nyolcéves korom óta aktívan sportolok, személyes tapasztalatból is tudom, milyen sokat ad hozzá a testi és szellemi egészséghez a sport. Megtanít minket arra, hogy értékeljük a teljesítményt, és készen álljunk erőfeszítéseket tenni az eredmény érdekében. A londoni olimpia magyar hősei példaképpé válnak gyermekeink előtt, és ösztönzik őket a sportosabb életmódra.

Meggyőződésem, hogy nekünk, magyaroknak, nemzeti kincsünk az az er-

kölcsi, szellemi erő, ami a küzdelmeink során segít minket. Ennek az erőnek köszönhető, hogy országunk méretét és gazdasági erejét bőven meghaladó mértékű eredményeket értünk el a mostani játékokon, a kilencedik helyet szereve meg az éremtáblázaton. Fontos, hogy ezt a lelki többletet megőrizzük és tovább is adjuk utódainknak.

– **Ön nemcsak edzőtáborokban járt a nyáron, hanem ifjúsági táborokban is. Ez most egy új kapcsolódási pont a minisztérium és egy olyan korosztály között, amely eddig még nem lett megszólítva. Milyen tapasztalatai voltak az ifjancok között?**

– A Katolikus Tábori Lelkeszi Szolgálat zalavári gyermektáborát minden évben meglátogatom. Itt a szolgálat munkatársai és a Ludovika Zászlóalj honvédtiszt-jelöltjei várják a katonacsaládok gyermekeit, olyan közösségi programokat kínálva nekik, amelyek egyszerre szórakoztatóak és értékesek. A gyerekek rengeteg érdekes dologgal ismerkednek meg, barátokat szereznek, megtanulnak beilleszkedni egy közösségbe, ráadásul mindezt egészséges környezetben, a megfelelő értékrend mentén teszik. A szervezők személye pedig a katonaszülők számára is garanciát je-

lent arra, hogy gyermekeik jó kezekben vannak. A katonacsaládok sarjainak sok mindent kell megélniük, hiszen szüleik hivatása, a haza oltalmazása és védelme, az ő életüket is erősen befolyásol-

ja. Nagyon támogatom és fontosnak tartom az ilyen közös táborozásokat, ahol ők is erősíthetik lelküket, gazdagíthatják értékrendjüket.

– **Az olimpiával sok-sok ember álma vált valóra, de ebben az esztendőben, a nándorfehérvári győzelem évfordulójának méltó megünneplésével az ön egyik régi álma is megvalósult. Hosszú út vezetett el idáig, de a megemlékezéseken résztvevő fiatalok arcát nézve – megérette.**

– Jó néhány évvel ezelőtt, még ellenzékiként álltam az Országgyűlés elé azzal a javaslattal, hogy az 1456-os nándorfehérvári diadal napját, július 22-ét, a hazaszeretet napjává kellene nyilvánítani. Ezt végül a kormányváltást követően, másfél évvel ezelőtt si-

került elfogadtatni. Hogy miért fontos ez? Beszéltünk az olimpiáról, a honvéds sportolók sikereiről, beszélünk arról, hogy ez a nemzet sok mindent megélt már. A magyar történelem – véleményem szerint helytelenül – sokáig oly módon volt oktatva, hogy kialakítsa bennünk a „tanuljunk meg kicsik lenni” életérzést. Természetesen minden nemzetnek vannak nehéz, kevésbé dicsőséges korszakai, ám vannak sikerei is. Ezeket mérlegre kell tenni, össze kell mérni a sikereket a kudarcokkal, és meg lehet vonni az egyenleget. Nekünk az a dolgunk, hogy a gyermekeinket arra tanítsuk, hogy ha tragédiák érik őket, akkor is képesek legyenek felállni és továbblenni, de

a sikereket is kellő alázattal éljük meg. Meg kell mutatnunk nekik, hogy a magyar nemzet fiai nagyon nehéz helyzetekben is meg tudták állni a helyüket, és ők is képesek lehetnek erre. 1456-ban megállítottuk a világ legerősebb hadseregét, azt a hadsereget, amely néhány évvel korábban, 1453-ban elfoglalta Bizáncot. Nándorfehérvárnál a hit ereje győzedelmeskedett, és ez erőt adhat nekünk és utódainknak a saját mindennapi harcaink megvívásához. Ez a diadal, akárcsak olimpiai bajnokaink sikere, segít minket abban, hogy kellő önbecsüléssel induljunk neki az életnek, és hogy magyarságunkból erőt merítve tudjuk megállni a helyünket.

VÁLTOZÓ MISSZIÓK

TÖBB TÉRSÉGBEN MEGVÁLTOZOTT POLITIKAI, BIZTONSÁGI FELTÉTELEK, ÁTALAKULÓ, ÉS ÚJ FELADATVÁLLALÁSOK: AZ MH ÖSSZHADERŐNEMI PARANCSNOKSÁG AKTUÁLIS MISSZIÓS SZEREPVÁLLALÁSÁIRÓL HUSZÁR JÁNOS DANDÁRTÁBORNOKOT, AZ ÖHP PARANCSNOKÁNAK HELYETTESÉT, A SZÁRAZFÖLDI HADERŐNEM PARANCSNOKÁT KÉRDEZTÜK.

Tábornok úr! A Magyar Honvédség missziós tevékenységének több területén jelentős változások következtek be az elmúlt hónapokban, években: a többek között az „arab tavasznak” aposztrófált, néhol forradalmi megmozdulások, az egy-egy térségben megváltozott politikai és biztonsági körülmények mennyiben befolyásolták missziós szerepvállalásainkat, az egyes kontingensek feladatrendszerét?

– Sok térségben valóban jelentős változások zajlottak le az elmúlt időszakban, s ezek a körülmények néhány misszió esetében konkrét intézkedéseket is igényeltek. Ami nem változott: a Magyar Honvédség jelenleg is a szövetségi felajánlásai, valamint a különböző – sokszor a legmagasabb szintű – ENSZ-, NATO- és európai uniós döntések,

erőgeneráló konferenciák alapján végzi missziós tevékenységét.

Ezen döntéseknek köszönhetően a legnagyobb, bennünket is érintő változások a NATO afganisztáni, ISAF-missziójában várhatóak idén. A 2006. október 1-jétől a Baghlán tartománybeli Pol-e Khomriban települt tartományi újjáépítési csoport 2013 tavaszáig befejezi tevékenységét. Az éppen futó projekteket még tovább viszik, ám újakat már nem kezdenek. Ezzel együtt október 1-jétől átvesszük a Kabuli Nemzetközi Repülőtér (KAIA) ór- és biztosítói feladatának ellátását, vagyis a saját (ISAF) erők védelmét. Ez változást hoz másik afganisztáni kontingensünk, a nemzeti támogató elem (NTE) életében is, hiszen az eddig csak Mazar-e Sharif-ban települt NTE kettéválik: egy részük

MAGYAR HONVÉD

Kabulba települve segíti az utánpótlás biztosítását, az élet- és munkakörülmények megteremtését.

Tovább folytatja tevékenységét a Khilagyayban a 2009 áprilisa óta működő, magyar vezetésű művelési tanácsadó csoport (OMLT), amely az Ohioi Nemzeti Gárdával közösen mentorálja az Afgán Nemzeti Hadsereg egyik zászlóaljának művelési felkészítését. Itt a változást az jelenti, hogy a jövőben a segítség jellege mindinkább a tanácsadói tevékenység irányába fog eltolódni, azaz a zászlóalj műveleteinek irányításában nem közvetlenül fogunk részt venni. Ez a fajta szemléletváltozás egyébként az összes afganisztáni missziót is jellemezni fogja, hiszen a szövetségi csapatok fokozatos kivonása miatt az afgán hadseregnek és a biztonsági erőnek megelőbb

A KFOR jelenlétére még szükség van Koszovóban

Az EUFOR fokozatosan csökkenti a Bosznia-Hercegovinában állomásoztatott erőinek létszámát

önállóvá kell válniuk, képeseknek kell lenniük önmagukban is szavatolni a biztonságot.

Ugyancsak folytatja tevékenységét a térségben az amerikai különleges erőkkel közösen ténykedő különleges művelési csoportunk, amely idén törzselemmel is ki fog bővülni. Az előbbieknél megfelelően az ő tevékenységükben is mindinkább a katonai segítségnyújtás, a kiképzés fog egyre nagyobb szerepet kapni.

Továbbra is maradnak a katonáink Kabulban, a német vezetésű Logisztikai Iskolaiban, ahol az ANA logisztikai – élelmezési, gép- és harcjármű-vezető, stb. – szakemberinek képzésében vesznek részt.

Végezetül – bár nem „szárazföldi” misszió –, de az ÖHP alárendeltségében

folytatja munkáját a Herat tartományi Shindanban települt Mi-17-es, valamint a kabuli Mi-35-ös légi tanácsadó csoport. Az MH 86. Szolnok Helikopterbázis szakembereiből álló kontingensek az újjászülető afgán légierő szállító- és harcihelikopter-pilótáinak kiképzését végzik.

– A Magyar Honvédség második legnagyobb létszámú külföldi szerepvállalása a számunkra geopolitikai szempontból is nagyon fontos balkáni térség. A „szomszédában” is várhatók változások idén?

– Igen, ebben a térségben is változni fog némiképpen kontingenseink feladatrendszerei az egyre javuló biztonsági, politikai feltételek miatt. Katonáink 1999. óta vesznek részt a NATO koszo-

vói KFOR-missziójában, jelenleg mintegy kétszázötven fővel, a portugál vezetésű harcászati tartalék zászlóalj manőverszáradaként. Bár általánosságban elmondható, hogy Koszovóban is egyre javulnak a biztonsági feltételek, az etnikailag roppan megosztott államban, főleg Kosovska Mitrovica térségében még napjainkban sem ritkák az atrocitások, ezért a KFOR jelenlétére még mindig nagy szükség van. Ebben a térségben is érvényes azonban az afganisztáni szerepvállalásnál már említett elv: a KFOR jelenléte legyen visszatartó erő, a konfliktusokat azonban egyre inkább a helyi biztonsági erőknek kell kezelniük.

A másik balkáni államban, Bosznia-Hercegovinában, az EUFOR köteléké-

MAGYAR HONVÉD

A Magyar Honvédség 1993 óta vesz részt az UNFICYP-misszióban

A Sina-i - félszigeten jelentősen romlott a biztonsági helyzet

misszióban ténykednek katonáink. Az elmúlt hetekben, hónapokban itt jelentősen romlott a biztonsági helyzet. Az egyiptomi rendőrség és más célpontok ellen végrehatott terrortámadások fokozott óvatosságra intenek bennünket. Mivel az egyiptomi hadsereg nagyarányú offenzívába lendült a térségben a terroristák ellen, az MFO is átértékelte mindennapi tevékenységét. Csak szükség esetén, egyeztetve az egyiptomi erőkkel, szervezeten hagyja el bázisait alaprendeltetése teljesítésének érdekében.

ben teljesít szolgálatot csaknem kétszázötven katonánk. Itt is jelentős változások lesznek idén. Az egyre javuló politikai és biztonsági körülményeknek köszönhetően az EUFOR fokozatosan csökkenteni tudja a térségben állomásoztatott erőinek létszámát. Egy jelenléte demonstráló kontingens területen való állomásoztatása mellett, a műveletben részt vevő államok hadseregei honi területeiről, készenléti erőként biztosítják egy esetleges beavatkozás feltételeit. Így a magyar EUFOR-kontingens egy része is szeptember 1-jén kezdi meg itthoni készenléti szolgálatát.

– **A legnagyobb missziók mellett kisebb létszámban – néha csak pár fővel –, de a világ számos más „forró pontján” teljesítenek még missziós szolgálatot katonáink. Ezen kontingensek feladatrendszerében számíthatunk változásokra 2012-ben?**

– Valóban sok helyütt vagyunk még jelen. 1993 óta teljesítünk szolgálatot az ENSZ ciprusi UNFICYP missziójában, közösen a szlovák hadsereggel. Ebben a térségben és a kontingens életében nem várható változások. Nehezebb a helyzet viszont a Sina-i-félszigeten, ahol a Többnemzeti Erő és Megfigyelők (MFO-)

Még ezen kontingenseknél is kisebb létszámban ugyan, de további fontos missziókban teljesítenek szolgálatot katonáink. Ott vannak térképész szakembereink az ENSZ libanoni békefenntartó missziójában, 2000. óta pedig ugyan-csak a világszervezet nyugat-szaharai békefenntartó kontingensében. Részt veszünk az Európai Unió kongói tanácsadó és a somáliai kiképzési missziójában, csakúgy, mint 2008. óta az EU grúziai megfigyelő missziójában is.

Összegezve azt tudom mondani, hogy katonáink Magyarország felajánlásainak megfelelően, a szövetségeseink és más partnerek legnagyobb elismerését kivívva látják el szolgálataikat a válságövezetekben. Az aktuálpolitikai változások természetesen rendre igényelnek változtatásokat egy-egy kontingens életében, feladatrendszerében, de az alapelv sohasem változik: vállalásainknak megfelelően, de katonáink biztonságát maximálisan szem előtt tartva alkalmazkodunk a megváltozott helyzetekhez, sz hozzuk meg döntéseinket.

A magyar kiképzők ma már Szomáliában és Kongóban is jelen vannak

A MAGYAR HONVÉDSÉG EGYIK SZERVEZETE NAP MINT NAP „ÉLESBEN” VIZSGÁZIK, HISZEN A LÉGTÉRELLENŐRZŐ RENDSZERÜNK ÉS A LÉGTERET BIZTOSÍTÓ VADÁSZGÉPEINK NATO-ALÁRENDELTSÉGBEN BÁRMIKOR RIASZTHATÓK, HA KÖZÉP-EURÓPA TÉRSÉGÉBEN VALAMI SZOKATLAN TÖRTÉNIK. SÁFÁR ALBERT DANDÁRTÁBORNOKNAK AZONBAN NEMCSAK RÓLUK, HANEM A LÉGVÉDELMI RAKÉTÁSOK, A HELIKOPTERESEK, VALAMINT A SZÁLLÍTÓ-REPÜLŐGÉPEK VEZETŐINEK JELENÉRŐL ÉS JÖVŐJÉRŐL IS GONDOSKODNIA KELL.

24 órás szolgálat

A kecskeméti vadászpilóták 2012-ben rakéta- és gépágyúlövészetben is bizonyították tudásukat.

LÉGTÉRVÉDŐK

Tábornok úr! Ön közel egy éve az MH Összhaderőnemi Parancsnokság repülőcsapatainak parancsnoka. Mivel nincs jobb szó rá: milyen „légerőt” örökölt meg?

– Nem ismeretlen dolgot örökölt, mivel évek óta a tűz közelében dolgoztam, együtt éltem a légierővel, így tudtam, hogy mit is veszek át. Jól működő, képzett és elkötelezett szakemberekkel, a lehetőségekhez képest aránylag jól felöltött szervezet élére nevezett ki az előjáró. Természetesen a légierő „technikai sport”: a kiválóan képzett és felkészített állomány mellett szükséges az eszközök megléte is. A negyedik generációs Gripen repülőgépek, a 3D-s radarok, a fejlett adatkapcsolati rendszerek

a 21. század technikai színvonalát képviselik a légierőben, emellett több területen a technikai eszközök előregései és pótlásuk vagy felújításuk megoldásáért kell szembenézni.

A Pápan állomásozó C-17-es flotta révén bekerültünk a nemzetközi együttműködés fő sodrába, amiből sokat profitálunk a városban és a nemzetközi porondon egyaránt. Ezt a programot eddig minden olyan fórumon, amelyen részt vettem az elmúlt időben, példaként említették a nemzetek számára. A programban részt vevő kisebb és nagyobb országok a gazdaságosság megszerzésénél előtérbe helyezték egy olyan képességet tartanak fenn, melyre külön-külön nem lennének képesek.

A Légi Vezetési és Irányítási Központ a NATO dél-európai harcálláspontjára továbbítja az információkat.

A győri légvédelmi rakétások több kiemelt fontosságú esemény biztosításában is részt vettek.

Hamarosan döntés születet a szállítóhelikopterek jövőjéről.

képességeket meg lehessen őrizni. Meg kellene kezdeni a határokon átnyúló kiképzési repülések megszervezését, melyre jó példa a cseh–német–lengyel együttműködés. Miért jó ez mindenkinek? Például, ha géppár, géppár elleni légi harcot akarjuk gyakorolni, akkor jelenleg négy gépet kell a levegőbe emelni. Ha az ellenfelet másik fél játssza, akkor már csak két gépet kell emelni mindkét kiképzést folytató légierőnek. Ezen az úton haladva, meg lehet találni még számos olyan megoldást, amellyel a költségeinket csökkenthetjük a képességek veszélyeztetése nélkül. Ilyen terület lehet például a repülő-alap kiképzés összehangolása, a lőterek és a légterek közös használata, az ellenőrző célrepülések, navigációs feladatok végrehajtása.

– Az **Internation Air Tattoo SKYLIFT 2012 díját kecskeméti szállító gép hozta el. A zsűri a gép életkorát is méltányolta a döntésében.**

– Az An–26-osok, a jelenleg rendelkezésre álló saját légi szállító eszközeink hatótávolsága, technikai színvonala, teherbírása csak korlátozottan elegendi ki a honvédség szállítási igényeit. További

képzését, növeljük a létszámukat. A jelenlegi, NATO-alárendeltségben végrehajtott 24 órás folyamatos légvédelmi készenléti szolgálat ellátása mellett folytatjuk a repülőgépek teljes művelési képességének kihasználásához szükséges levegő-föld kiképzéseket. A legutóbbi svédországi éleslövészet bizonyította az állomány felkészültségét. A NATO-nak bejelentett részvétel a Baltikum légvédelmének ellátásában, új feladatok elé állítja az állományt, amelyre a felkészülést megkezdjük.

– **Tábornok úr! Ön is részt vett azon a Svédországban rendezett konferencián, amelyen a Gripenet használó orszá-**

mánnal feltölteni és üzemeltetni, hasonlóan a másik kettő, már üzemelő, a NATO által átvételi eljárás alatt álló radarokhoz.

– **Szolnok a forgószármayások bázisa. Milyen lehetőségek vannak a jelenlegi technika további üzemeltetésére?**

– A jelenlegi technika további üzemeltetéséhez a szükséges szakembergárda rendelkezésre áll. Amennyiben a jelenlegi technikát tartjuk meg, a szükséges műszaki munkák elvégzése után, a technika üzemeltetésének feltételei a bázis részéről biztosítva lesznek. Amennyiben a technika váltásáról szünetlik döntés a jövőben, az állomány további képzése, nyelvi felkészítése válik szükségessé, természetesen az infrastruktúra átalakításának is az új típushoz kell igazodni.

– **Kecskeméten a legmodernebb technika és az orosz örökség egyformán repül. Milyen évet zárhat a JAS–39 Puma század?**

– A Gripenek jövője a bérleti megállapodás további tíz évvel történő meghosszabbításával biztosítva van. Folytatjuk a kiképzést, a fiatal pilóták át-

Sáfár dandártábornok a SKYLIFT 2012 díjjal, és a győztes An–26-os személyzetével.

gok tevékenységeinek összehangolása is téma volt. Milyen előnyökkel járhat ez a Magyar Honvédség számára?

– A jövőben a magyarhoz hasonló nagyságú légierőknek a feladatok sikeres végrehajtásához, a kiképzéshez és a gazdaságos, fenntartható működéshez napi, művelési szintű együttműködést kell megvalósítani a szomszédjaikkal. Ez az egyik legcélsebb módja annak, hogy a kiképzési költségeket napi szinten csökkenteni lehessen, ugyanakkor a

repültetésüket, cseréljüket a honvédségi és állami igények felméréssel szükséges megtervezni.

– **A magyar légierő 2013-ban ünnepli 75. születésnapját. Milyen, évfordulót köszöntő események várhatóak jövőre?**

– Az évforduló méltó megünneplésére a 2013 augusztusában tervezett kecskeméti repülőnap fog megfelelő alkalmat biztosítani, hasonlóan a 2008-ban megrendezett, 70. születésnapjairshow-hoz.

Mistral és Kub: kétféle rendszer kétféle feladatra.

– Az ezred folyamatosan magas szinten látja el feladatait, kiképzést folytat, de emellett bekapcsolódott a balkáni békefenntartó missziók állományának „kiadásába” is. A misszióban történő részvétel az itthon maradó állományra nagy terhet ró, de a katonák ennek ellenére is teljesítik a parancsnokok elvárásait. A felkészültségükre és teljesítményükre a legjobb bizonyítékok az ellenőrzéseken és éleslövészeteken elért kimagasló eredmények. Az idő kereke Győrben is előre forog, így a technikai eszközök amortizálódnak, állagmegóvásuk, előírt karbantartásuk folyamatosan szükséges ráfordítást követel meg a képesség fenntartása érdekében. A képesség jövőbeni – a kor színvonalának megfelelő – megtartása elengedhetetlenül teszi a fejlesztések tervezését.

– **Veszprémben a legendás Sziklát ma Légi Vezetési és Irányítási Központként nevezzük meg. Csak a név változott, vagy a feladatrendszer is?**

– A légierő legújabb szervezete a Légi Vezetési és Irányítási Központ. Míg

az AOC-t és a CRC-t foglalja magában. A vezetési rendszerek NATO-fejlesztése révén a közeljövőben új eszközöket építenek be és alkalmaznak majd itt, amelyhez az állományt fel kell tölteni és ki kell képezni. A Link 16 fejlesztésével a központot a NATO-ban alkalmazott legkorszerűbb adatsere-rendszerrel szerelik fel, amihez az üzemeltető állományt szintén fel kell tölteni és ki kell képezni. A légtér ellenőrzése a jövőben is kiemelt fontosságú feladat marad, hiszen a központ szerves része a NATO egységes légtérellenőrző és légvédelmi rendszerének. A központban dolgozók a nap 24 órájában, egész évben folyamatos szolgálattal biztosítják hazánk légtérének ellenőrzését, valamint a reagálást a légtérsértésre, vagy Magyarország légtérében bekövetkező más légi eseményre.

A Békéscsabán és Bánkúton már üzemelő korszerű lokátorrendszer harmadik tagjának építése hamarosan megkezdődik Medinán. A település az 54. Veszprém Radarezred jelenleg is üzemelő radarművelet. A radar felépítése és átvétele után az ezred fogja álló-

A Mi–24-es harcibehelikopter három évtizede szolgál Magyarországon.

ÚJJÁÉPÜL A USS MIAMI

Még a tavasszal gyulladt ki az amerikai haditengerészet felújítás alatt álló USS MIAMI (SSN-755) nevű nukleáris meghajtású tengeralattjárója. Bár az első hírek még elektromos zárlatról szóltak, később kiderült: a tüzesetet ember okozta. Az egyik munkás, Casey J. Fury rongyokat gyújtott meg, mert szerelmi bánata miatt rossz kedve volt. A károk nagysága miatt sokáig bizonytalan volt a Los Angeles-osztályba tartozó tengeralattjáró sorsa, most viszont eldőlt: 450 millió dolláros költségvetéssel újjáépítik és ismét hadrendbe állítják. A tervek szerint a javítás és felújítás 2015-re fejeződik be, ami után akár 2030-ig is a haditengerészet kötelékében maradhat a USS MIAMI. (did.com)

OROSZOK BÁZISKERESŐBEN

Oroszország külföldi haditengerészeti bázisok létesítéséről tárgyal Kubával, Vietnammal és a Seychelle-szigetekkel – közölte Viktor Csirkov altengernagy, az orosz haditengerészet vezetője, de részleteket nem árult el a tervekről. Oroszország egyetlen, az egykori Szovjetunió határain kívül eső haditengerészeti bázisa a szíriai Tartús kikötőjében található. Elemzők szerint ez a tény – a Bassár el-Aszad szíriai elnök rezsimjével kötött nagy értékű fegyverüzletek mellett – jelentős szerepet játszik abban, hogy Moszkva nem támogatja a külföldi beavatkozást az oroszok sújtotta közel-keleti országban. A bejelentés fordulatot jelent a külföldi katonai támaszpontokkal kapcsolatos orosz álláspontban, hiszen Moszkva az előző évtized elején bezárta egy vietnami haditengerészeti bázisát és egy kubai hírszerzési központját is. (hvg.hu)

MÉREGTELENÍTÉS VIETNAMBAN

A vietnami háborúban az amerikai hadsereg által lombtalanítóként bevetett Agent Orange nevű szer napjainkig tartó mérgező hatását akarják csökkenteni egy, a közelmúltban indított vietnami–amerikai program keretében. Elsőként Da Nang repülőterének környékét szeretnék megtisztítani a felhalmozódott dioxintól, az Agent Orange mérgező hatóanyagától, amely a helyi lakosság és az amerikai katonák tömegeinek rákos megbetegedését okozta, s a súlyos születési rendellenességek is ennek tulajdoníthatók. A mostani projekt 43 millió dollárba kerül. A mentesítés során kétféle mélységig körülbelül 73 ezer köbméter földet ásunk ki, melyet aztán kemence-konténerekben felfűtenek 335 Celsius-fokra. Ennek hatására a dioxin az egészségre veszélytelen anyagokra bomlik. A munkálatokat 2016 végéig kívánják befejezni. (hvg.hu)

BÚCSÚ A HUMVEE-TÓL

Az amerikai hadsereg és tengerészgyalogság egységeinél még mindig széles körben használt HMMWV-kat (Humvee) és a hadszíntereken 2000-től alkalmazott, aknák és házi gyártású robbanószerek ellen védelmet nyújtó MRAP-eket váltja majd fel az egyesített könnyű taktikai jármű (Joint Light Tactical Vehicle – JLTV), melynek prototípusait az amerikai Oshkosh és a Lockheed Martin építheti meg. A döntés értelmében a két vállalat 27 hónapot kap a tervezés befejezésére és a gyártási folyamatok előkészítésére. Mindkét cégnek 22 prototípust kell elkészítenie, ezeket aztán tesztelésre megkapja a két fegyvernem. A járművek árát a sorozatgyártásnál 250 ezer dollár alá kell szorítani, ami komoly kihívást jelent a pályázóknak. A tervek szerint a hadsereg legalább ötvenezer, míg a tengerészgyalogság ötezer járművet vásárol majd a tender-nyertes vállalatától. (dodbuzz.com)

REPÜLŐ HELYETT LÖVÉSZPÁNCÉLOS?

A spanyol kormány akár a légierőnek szánt tizenkét Eurofighter Typhoon vadászbombázó megvásárlásának halasztásával is forrásokat teremene új, páncélozott szállítójárművek beszerzéséhez. Az első 300 lövészpáncélos költsége közel másfél milliárd euró lesz, erre viszont jelenleg nincs pénz, hiszen a Eurofighter mellett a huszonhét Airbus A400M stratégiai szállítógépjármű és a negyvenöt NH90 taktikai szállítóhelikopter programja is komoly összegeket emészt fel. Pedro Morenés spanyol védelmi miniszter viszont a közelmúltban már prioritásként beszélt a lövészpáncélosok beszerzéséről, nagyon fontos képességbővülésnek nevezve azok jövőbeni hadrendbe állását. A kiválasztott cég járműveit Spanyolországban szerelik majd össze, így a munkahelyteremtés szempontjából sem mindegy, lesz-e forrás a beszerzésre. (defensenews.com)

INDIA HELIKOPTEREKET VÁSÁROLNA

Az indiai kormány megindította a HAL Chetak (a francia Aérospatiale Alouette III licencváltozata) könnyű, többfeladatú helikopterek típusváltási programját. A pályázati felhívás szerint a haditengerészet számára 4500 kilogrammos maximális felszállótömegű forgószárnyasokat vásárolnának, összesen 56 darabot. A gépek főrotorlapátjainak – a hajófedélzeti alkalmazás miatt – összecuszkhatónak kell lenniük. A tervek szerint a tender eredményhirdetésére 2013 januárjában kerülhet sor. Az üzlet számos cég érdeklődését felkeltheti, hiszen az AgustaWestland, a Bell Helicopter, a Eurocopter és a Russian Helicopters is gyárt a pályázatban megjelölt paramétereknek megfelelő helikoptereket. (alert5.com)

C-IED: ELMÉLETBEN – GYAKORLATBAN

A házi készítésű robbanóeszközökkel, az ellenség által alkalmazott eljárásokkal, valamint a megelőzés, védekezés módjaival ismerkedtek az MH Nemzeti Támogató Elem (MH NTE) tagjai Afganisztánban. A Mazar-e Sharifban található Camp Marmal C-IED kiképzőbázisán a katonák előbb elméleti oktatáson vettek részt, majd az ezt követő gyakorlati képzésen a rövid megállások, illetve a veszélyes pontok megközelítése során alkalmazandó eljárásokat sajátították el, instruktorkor segítségével. A nap csúcspontját egy komplex mozzanat – gépjárműszlop áthaladása egy veszélyes ponton – végrehajtása jelentette, amit az állomány hibátlanul teljesített.

MH PRT-12

AZ AFGÁN NŐKÉRT

Afganisztánban rendkívül nehéz sors jut azoknak az özvegyeknek, akiknek családfenntartó híján egyedül kell gondoskodniuk gyermekeikről. Kivált nehéz a szakmai

végzettséggel nem rendelkező nők helyzete; őket az MH Tartományi Újjáépítési Csoport CIMIC-részlegének nőügyekért felelős képviselője képzések, köztük az igen népszerű varrótanfolyamok szervezésével közvetlenül is segíti. Az MH PRT nemrégiben száz varrógépet, ezer méter ruhaanyagot, továbbá tüt és cernát osztott szét Baghlán tartományban, hogy a lányok, asszonyok minél nagyobb számban sajátíthassák el a szabás-varrás fortélyait.

MH PRT-12

MAGYAR SEGÍTSÉGGEL

Június végén pokolgép rongálta meg Pol-e Khomri belvárosának üzletsorát, amelyet a helyiek, az MH PRT segítségével, öt hét múltán szinte újjávarázsoltak. Somogyi

János alezredes, a magyar kontingens parancsnoka biztosította az üzletvezetőket arról, hogy a lehetőségeihez mérten enyhíteni fogja a veszteségüket. A romok eltakarítása után azonnal megkezdődött az építkezés, amihez az MH PRT egyebek mellett cementtel, járólappal, festékkel és fém tetőgerendákkal járult hozzá.

MH PRT-12

TÖMEGOSZLATÁS

Koszovóban újabb közös kiképzést hajtottak végre a KFOR-misszióban részt vevő nemzetek békefenntartói a pristinai Slim Lines táborban. Az egyéni tömegkezelési technikák bemutatásával kezdődött a közös felkészítés, majd raj- és szakasz szinten ismerhették meg a katonák a különböző nemzetek tömegkezelési fogásait. Ezt követően a Molotov-kocktől elleni védekezést gyakorolták, később pedig valamennyi nemzet bemutatta a technikai eszközeit. Másnap századszinten gyakorolták a harcjárművek alkalmazási lehetőségeit a tömegkezelési műveletek során, végül következett a zárógyakorlat: az elképzelt szituáció szerint a nemzetközi alegység útblokádákat emelő, tüntető tömeget oszlatott fel.

Tamás Gergő százados

MÉLTÓ FOLYTATÁST!

A közelmúltban ünnepélyes kontingenssoraközön vonták fel az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred zászlaját a sarajevói Butmir táborban: az MH EUFOR Kontingens tizenegyedik váltásában szolgáló békefenntartók többsége ugyanis a szentesi alakulattól érkezett. A soraközön részt vett Siposs Ernő Péter dandártábornok, az EUFOR törzsfőnöke, aki köszöntőjében kiemelte: minden katonától elvárja az áldozatkész munkát és a pontos feladat-végrehajtást, hogy az állomány méltó legyen az előző tíz váltás által kivívott megbecsülésre.

Nagy László százados

KOSZOVÓI MEDÁLPARÁDÉ

Az MH KFOR Kontingens missziós szolgálatát befejező hatodik váltásának tagjai – a hagyományoknak megfelelően – megkapták az elmúlt fél év munkáját elismerő NATO-medálokat, melyeket Balla Lóránt, Magyarország koszovói nagykövete, Györei József alezredes, rangidős nemzeti képviselő és Polyák András alezredes, a kontingens parancsnoka adott át a katonáknak. A legjobban teljesített magyar békefenntartók személyesen Erhard Drews vezérőrnagytól, a KFOR parancsnokától vehették át a kitüntetést.

Tamás Gergő százados
Fotó: Bordás Erika főtörzsőrmester

Nyarlalás helyett gyakorlótér

CSOBÁNKÁRA, AZ MH ALTISZTI AKA-
DÉMIA GYAKORLÓTERÉRE LÁTOGA-
TOTT A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE,
HOGY MEGTEKINTSE A
NEGYVENHÁROM ÖNKÉNTES
MŰVELTI TARTALÉKOS ALAPKIKÉP-
ZÉSÉNEK EGY MOZZANATÁT...

KATONÁS VAKÁCIÓ

A honvédséggel önkéntes művelti tartalékos szolgálata szerződést kötött végzett diplomások, illetve még tanuló egyetemisták és főiskolások – valamennyien újdonsült szakaszvezetők – párokban gyakorolták a harcászati alapjait. A nyári vakáció helyett a gyakorlatozást, a kemény erőnléti próbát választó fiatalokat a vezérezredesi vizit alatt is folyamatosan foglalkoztatták kiképzőik, hiszen a felkészítésükre, oktatásukra szánt idő rövid, 25 nap. Ennek során az önkéntes művelti tartalékosoknak el kell sajátítaniuk a legfontosabb katonai ismereteket, s ezekre épülhetnek majd később a különböző szakbeosztások betöltéséhez szükséges tudnivalók.

HOSSZÚ TÁVU ELKÖTELEZETTSÉG

– Ebben a kiképzési időszakban a cél a katonai alapismeretek megszerzése. Ez természetesen azokra vonatkozik, akik a polgári életből, mindenféle katonai előképzettség nélkül érkeznek hozzánk. A korábban már valamilyen beosztásban szolgálók esetében viszont a meglévő ismereteket kell felfrissíteni – emelte ki Benkó Tibor vezérezredes.

A 43 fiatalra – és persze az őket követő önkéntes művelti tartalékosokra – hosszú távon is szeretne építeni a honvédelmi vezetés, hiszen Magyarország védelme, a Magyar Honvédség képessége nagymértékben függ az ön-

kéntes művelti tartalékosok elszántságától, felkészültségétől, tenni akaratától is.

– A felsőoktatásban tanulók önkéntes művelti tartalékos kiképzésének időpontját a nyári szünetre jelöltük ki, hogy a tanulásban ne lehessen probléma. Sokan jelentkeztek a megmértetésre, a válogatást követően így „csak” a legelzántabbakat hívtuk be – mondta Vanyur Tibor ezredes, az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (MH HKNYP) parancsnoka, a tulajdonképpeni állományilletékes parancsnok. Az önkéntes művelti tartalékosok ugyanis pénzügyi és személyügyi tekintetben a parancsnokság állományába tartoznak, míg a kiképzé-

sükért az MH Altiszti Akadémia parancsnoka, Horváth Gábor dandártábornok a felelős.

ÚJJÁÉLEDŐ KAPCSOLAT

Benkó Tibor vezérezredestől azt is megtudtuk, hogy novemberben újabb harminc, katonai alapkiképzéssel nem rendelkező fiatalot kívánnak bevonultatni. A vezérkari főnök annak fontosságát is hangsúlyozta, hogy az önkéntes tartalékosok erősíthetik a honvédség és a társadalom kapcsolatát, hozzájárulhatnak a haderő jobb megismeréséhez, amikor személyes élményeikről mesélnek, a civil lakosság körében kevés-

bé ismert katonaeletről hiteles tájékoztatást adnak.

E kiképzési nap végén a tartalékosok a katonaelet nehézségeiről és örömeiről, a Magyar Honvédségben szolgálók missziós tevékenységéről, a katonák mindennapi életéről, a közép- és hosszú távú tervekről hallgathatták meg a legilletékesebbet, a Honvéd Vezérkar főnökét. Benkó Tibor kötetlen fórum keretében beszélgetett a 43 fiatalal, akik maguk is meséltek a kiképzésüket megelőző várakozásairól és tapasztalataikról. Elmondták, hogy ugyan kemény napokon vannak túl, de a feladatok eredményes teljesítését segítette a hamar kialakult bajtársias, baráti légkör.

Az első önkéntes művelti tartalékos kiképzés augusztus 17-én ünnepélyes eskütétellel zárult, majd a fiatalokat elbocsátották a tényleges szolgálatból. Ezt követően – a szerződésükötől számított nyolc hónapon belül – a képzettségüknek, a végzettségüknek, valamint a felkészültségüknek megfelelő önkéntes tartalékos beosztást ajánlanak fel számukra a Magyar Honvédség valamely katonai szervezeténél.

Magazinunk információi szerint a közeljövő tervei között szerepel még további, több mint ezer, korábban hivatásos szolgálatot teljesített, önkéntes művelti tartalékos bevonultatása is.

DÍSZŐRSÉG A KAPUBAN

Az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár parancsnoka, egyben Budapest helyőrségparancsnoka, Kun Szabó István dandártábornok még májusban írt alá együttműködési megállapodást Budapest főpolgármesterével, amelyben többek között rögzítették, hogy a fővárosban növelik a katonák nyilvános szerepléseinek számát, erősítve a lakosság és a honvédség közötti kapcsolatot. Ennek jegyében augusztus 15-től, munkanapokon díszőrök állnak az alakulatnak otthont adó Budaörsi úti Petőfi Sándor lakotanya 1. számú kapujában. A feladatot naponta egy parancsnok és hat díszőr hajtja végre, emellett reggelenként ünnepélyes zászlófelvonásra, délután pedig zászlófelvonásra kerül sor a laktanyában.

Gémes Balázsné százados

FELADATSZABÁS+
ÉRTÉKELÉS+ELEMZÉS

Az MH 5. Bocskai István Lövészdandár szervezésében MH Összhaderőnemi Parancsnokság-szintű lövészraj-összekovácsolási oktató-módszertani foglalkozást tartottak Hajdúhadházon, a Vay Ádám Kiképzőbázison. Az eseményen megjelent Benkő Tibor vezérezredes, vezérkari főnök, aki a látottakat kiválóra értékelte és bejelentette: novemberben a tatai MH 25. Klapka György Lövészdandár tart majd hasonló foglalkozást.

*Kép és szöveg:
Galambos Sándor*

AZ 54-ES KIHÍVÁSA

A Veszprémi Honvéd SE a Honvéd Sportegyesületek Országos Szövetsége támogatásával szervezte az „54-es kihívása” elnevezésű túrelő túrát, melynek során a részt-

vevőknek 108 kilométert kellett teljesíteniük a Bakony keleti és déli részén. Összesen hatvanan – köztük kilencen kerékpárral – indultak el Veszprémből, de a célba csak harmincan értek. Érdekesség, hogy a Veszprémben települt két alakulat parancsnoka nemcsak részt vett a versenyen, hanem meg is nyerte kategóriája küzdelmeit.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

LÉGIERŐÜNNEP

A légielő haderőneme napja alkalmából állománygyűlést rendeztek Veszprémben, ahol Orosz Zoltán altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese beszédében rámutatott: büszkének kell lennünk elődeinkre, mert az ő tetteikből tudunk

erőt meríteni mindennapjainkra. Hozzátette: „Igaz, hogy a Gripenekkel megoldottuk a légtérvédelem első vonalát, ám a kiképzésnek ott sem értünk még a végére. Van mire készülnie az állományoknak.” Az ünnepség keretében mutatták be a HM Zrínyi Média által készített A nemzet származási című rövidfilmet, amely a készenléti szolgálat működését mutatja be. A rendezvényt követően megemlékezést tartottak a hősi halált halt magyar katonai repülők emlékhelyénél.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

ZÁRÓGYAKORLAT

Új feladatra, a kabuli nemzetközi repülőtérről működésére, őrzés-védelmére készültek fel Tatán a Magyar Honvédség katonái. A Kabuli Nemzetközi Repülőtérről Ór- és Biztosító Kontingens gerincét az MH 25. Klapka György Lövészdandár adja. Fő feladatok mellett műveleti készenléti, egészségügyi, katonai rendész, tűzserész-, valamint különböző törzshezbeszéléseket is ellát majd az állomány. A háromnapos zárógyakorlaton az adott hadműveleti területre és feladatra jellemző situációkat kellett kezelniük a katonáknak.

Kép és szöveg: Solti Tamás főhadnagy

ÖSSZTŰZ!

A szárazföldi készenléti szolgálat ellátására készül 11. Hunyadi Mátyás Harckocsi-zászlóalj katonái hajtottak végre úgynevezett 1-es, 2-es és 3-as számú harcserű harckocsilövészetet az MH 25. Klapka György Lövészdandár szomódi helyőrségi löterén. A gyakorlat nappal és éjszaka is zajlott, természetesen csak azt követően, hogy értesítették a környékbeli önkormányzatokat és a lakosságot. Ez a lövészet jó alkalom volt arra is, hogy a harckocsi-irányzók tudásukat és képességeiket szinten tartásák, fejlesszék.

Solti Tamás főhadnagy

A Tisza partján több ezer érdeklődő tekintette meg az MH 86. Szolnok Helikopterbázis képességbemutatóját, melyet az elmúlt évek hagyományait követve idén is megrendeztek augusztus 20. alkalmából. A program során – egyebek mellett – a helyszínrre látogatók láthattak különböző vízi deszantolási módszereket, a Mi-17-es szállítóhelikopterből alpinköteles technikával végrehajtott ereszkedéseket, illetve ellenséges hajó elleni támadást, elfogást is; a feladatokat az MH 25/88. Könnyű Vegyes Zászlóalj, valamint az MH 34. Beresényi László Különleges Műveleti Zászlóalj közreműködésével hajtották végre a helikopterbázis katonái.

Honvedelem.hu; fotó: lhsn.hu

A VÁROS KATONÁI

KALOCSAI TALÁLKOZÓ

Bajtársi találkozót szervezett alakulatuk felszámolásának 25. évfordulója alkalmából a kalocsai 24. Harckocsiszred Baráti Kör Egyesület. A jubileumi összejövetelen részt vett három volt parancsnok, Borszéki Tivadar ny.

vezérőrnagy, Sántha Béla és Gulyás András ny. alezredek, valamint dr. Végh Ferenc ny. vezérezredes is, aki 1981-82-ben őrnagyként az alakulat törzsfőnöke volt. A megemlékezés az egykori Gábor Áron laktanyában kezdődött, ahol a résztvevők megkoszorúzták a harckocsiszrednél szolgálatot teljesített katonák emléktábláját.

Kép és szöveg: Galambos Sándor

EGYÜTTMŰKÖDNEK

A budapesti Petőfi Sándor laktanyában, dr. Simicskó István, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára jelenlétében írt alá együttműködési megállapodást Kun Szabó István dandártábornok az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár parancsnoka és dr. Hoffmann Tamás, a XI. kerület polgármestere. Az államtitkár – aki egyben a XI. kerület országgyűlési képviselője is – javasolta, hogy minél több kerületi iskolást hozzanak el a laktanyába, hiszen a fiatalok számára előnyös, ha a katonai értékekből, a bajtársiasságból, az együttműködésből erőt tudnak meríteni.

Bleszkán Szilárd; fotó: Galovtsik Gábor

ESKÜT TETTEK

Szerződéses katonák és önkéntes művelési tartalékosok tettek ünnepélyes esküt Szentendrén, az MH Altiszti Akadémia alakulóján. Beszédében Hende Csaba honvédelmi miniszter külön méltatta az önkéntes művelési tartalékosokat, akik tanulmányaik és munkájuk mellett vállalták a szolgálatot. Mint mondta, ők a kapcsolat a társadalom és a honvédség között. Az eskütételt követően a szerződéses legénységi állomány megkezdí szolgálatát a honvédség különböző alakulatainál, az önkéntes tartalékosok pedig visszatérnek a civil életbe, immáron azzal a tudattal, hogy ha a hazának szüksége van rájuk, készek segítséget nyújtani és helytállni.

Snoj Péter; fotó: G. G.

KORONAÖRÖK VITTEK A SZENT JOBBOT

Nagy megtiszteltetés érte az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár (MH BHD) honvéd koronaöreit, hiszen augusztus 20-án ők vihették a Szent Jobbot a Szent István-bazilika előtti tértől a kijelölt útvonalon; az ereklyét legutóbb a két világháború között vitték katonák.

Gémes Ildikó százados
Fotó: Székelyhidi Balázs
(Magyar Nemzet)

KATONÁS KEZDÉS

Augusztus 20-án, Budapesten látványos vízi és légi parádét csodálhattak meg az érdeklődők. A programot a Magyar Honvédség repülőeszközei nyitották meg: a Mi-8-asból, Mi-17-esből és Mi-24-esből álló szolnoki helikopterkitétel után egy An-26-os szállító-repülőgép, majd egy háromgépes Gripen-kötélék húzott el a Duna felett.

Honvedelem.hu
Fotó: Dévényi Veronika

HELYI KONFLIKTUSOK FELSZÁMOLÁSA, TERRORIZMUS ELLENI HARC, HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS, BÉKEFENNTARTÁS ÉS VÁLSÁGKEZELÉS: A HAGYOMÁNYOS BÉKEMISSZIÓK MELLETT A MAGYAR HONVÉDSÉG KIJELÖLT ERŐI TÖBBEK KÖZÖTT EZEKRE A FELADATOKRA IS KÉSZEN ÁLLNAK. A SZÓ SZOROS ÉRTELMEBEN ÉS A NAP HUSZONNÉGY ÓRÁJÁBAN.

KÉSZENLÉTI ERŐK

Magazinunk rendszeres olvasói bőséges ismeretekkel rendelkezhetnek a magyar katonák által a világ számos pontján teljesített békemissziókról, arról azonban kevesebb szó esik a mindennapok során, hogy a Magyar Honvédség kijelölt kötelékei itthoni készenléti szolgálatokat is ellátnak úgy a NATO, mint az Európai Unió felhatalmazása alapján.

Az egyik legrégebbi ilyen készenléti szolgálat, a NATO Reagáló Erőben (NRF – NATO Response Force) való szerepvállalásunk. A 2001. szeptember 11-ei terrortámadás után a NATO-tagállamok prágai csúcserkeztetükön döntöttek úgy, hogy a szövetség alárendeltségében létrehoznak egy gyorsreagálós, bárhol és bármikor bevethető harci

kötélket. Az elhatározást gyors megvalósítás követte, így 2006. november 29-én, a NATO rigai csúcstalálkozóján az NRF-et már teljesen harcra képesnek nyilváníthatták.

Az elithaderő olyan válságkezelő kötelékké vált, amely óriási haditechnikai fölényével, szárazföldi és légierejével, haditengerészetével, speciális alakulataival sebességi pontosságú beavatkozásokat hajthat végre bárhol a világban. A terrorista kiképzőtáborok felszámolásától kezdve, a hagyományos erőkkel folytatott helyi konfliktusok megfékezésén át, a természeti katasztrófák utáni humanitárius segítségnyújtásig számtalan feladat megoldására képesek. A gyorsreagálós (a világ bármely pontján 5–30 napon belül bevethető) NRF

napiainkban 25 000 fővel áll teljes készenlétkben az év minden napján.

A tagállamok hadseregeinek kijelölt erői egyéves váltásokban látják el készenléti szolgálatukat, amelyből a Magyar Honvédség már hosszú ideje kivételesen a részét – tudtuk meg Niebel László mérnök őrnagytól, az NRF-2012 magyar kontingensének parancsnokától.

A jelenlegi váltásban mintegy száz fő áll napi huszonnégy órás készenlétkben annak érdekében, hogy bármikor csatlakozhasson a kötelékhez. Magyarország idei felajánlásaként 2012. január 1-jétől 2012. december 31-éig négy szakterület képviselői alkotják a kontingens. Az első egy CIMIC- (civil-katonai együttműködési) csoport az MH Civil-Katonai Együttműködési és Lés-

A Bocskai dandár katonái akcióban, az European Wind 2012 gyakorlaton

Honi területen, harcra készen

A szentesi víztisztító a Zöldfoki-szigeteken

lektani Művelési Központ állományából. Szintén speciális képességként veszi részt a szolgálatban egy atom-, biológiai és vegyi hadművelési értékelő csoport az MH Görgei Artúr Vegyivédelmi Információs Központtól. A harmadik komponens az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred víztisztító százada, s egy kontingensből természetesen nem maradhat ki a logisztika sem. Ezt a területet az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred nemzeti támogató eleme képviseli.

A mindenkori NRF-kontingensek felkészítése csaknem megegyezik a más békemissziók felkészítésével: a tréning magában foglalja az általános katonai, valamint a szakkiképzést, továbbá a speciális ismeretek elsajátítását. A felkészülés eredményességéről a kontingens egy nemzeti CREVAL- (Combat Rea-

diness Evaluation) ellenőrzés keretében, zárógyakorlaton ad számot. Az egyéves készenléti szolgálat alatt a katonák folytatják ugyan a napi kiképzési tevékenységüket, de szabadságra nem mehetnek, s készenléti képességüket havi rendszerességgel tesztelik. Ezeket az ellenőrzéseket a legváratlanabb időpontokban, és mindig más területeket ellenőrzik. A kontingensparancsnok mindehhez hozzátette: mivel az NRF egyéves készenléti szolgálat, a kontingensbe beosztott katonákat – többek között a szabadságolások miatt is – félévkor leváltják s újak állnak a helyükre.

A Magyar Honvédség másik nagy készenléti szolgálata az EUBG-ben (European Union Battlegroup – Európai Unió Harccsoport) való szerepvállalás.

Az Európai Unió Katonai Tanácsa 2003. januárban döntött egy EU által vezetett, válságreakáló és humanitárius műveletek végrehajtására hivatott gyorsreagálós erő létrehozásáról. Az EUBG az ENSZ alapokmányának VII. fejezetében foglaltak szerint a Brüsszeltől számított hatezer kilométeres távolságon belül vehető be, egyebek mellett békefenntartó, humanitárius segítségnyújtó és kiűrtő, továbbá a szemben álló felek lefegyverzésére és a fegyverek begyűjtésére irányuló műveletekben.

A Magyar Honvédség kijelölt erői egy magyar–olasz–szlovén harccsoport kötelékében látják el szolgálatukat. Az olasz fél vezette harccsoport az MLF (Multinational Land Force – Többnemzeti Szárazföldi Kötelék) bázisán alakult meg, s első alkalommal 2007. július 1-jétől 2007. december 31-éig látott el készenléti szolgálatot.

Vantal Zsolt alezredes, a magyar kontingens, és Giovanni Manione dandártábornok, az EUBG parancsnoka

TÁBORI POSTA

OKTATÁS ÉS NEVELÉS

Az MH GAVIK szakemberei az Atom, Vegyi, Biológiai Riasztási és Értesítési Rendszer gyakorlatán

Régóta teljesítenek szolgálatot magyar katonák Bosznia-Hercegovinában, az EUFOR kötelékében is. Az elmúlt években, a térségben és az országban fokozatosan javuló politikai, valamint biztonsági körülmények lehetővé tették, hogy az EUFOR fokozatosan csökkenthesse itt állomásozó erőinek létszámát, 2012-re pedig megérett a helyzet egy újabb változtatásra is. Egy, a térségben állomásozókat, jelenlétet demonstráló erőn túl, a művelletben részt vevő államok hadseregeinek kijelölt erői ez év őztől honi területen állnak készenlétben, hogy szükség esetén beavatkozhasanak. Ennek megfelelően a Magyar Honvédség EUFOR-kontingensének egy része is hazai készenlétli szolgálatot lát el szeptember 1-jétől.

A HONVÉDELEM NEMZETI ÜGY, ENNEK MEGFELELŐEN KÉZENFEKVŐ A HONVÉDELMI NEVELÉS MEGJELÉNÍTÉSE AZ OKTATÁSBAN. EZT A KIEMELKEDŐEN FONTOS FELADATOT A HONVÉDELMI MINISZTERIUM A DIÁKOK ÉS AZ ISKOLÁK SZÁMÁRA IS ÖNKÉNTESEN VÁLLALHATÓ KATONASULI-PROGRAM KERETÉBEN VÉGI.

A RÉSZLETEKRŐL SZABÓ ZOLTÁN ŐRNAGY, A HONVÉDELMI MINISZTERIUM KATONASULI-PROGRAM KOORDINÁTORA BESZÉLT MAGAZINUNKNAK.

A Honvédelmi Minisztérium által 2005-ben újjá indított KatonaSuli-program a katonai és honvédelmi ismeretek megszerzését biztosító tantárgyak népszerűsítése mellett kiemelten foglalkozik a hazafias és honvédelmi nevelés erősítésé-

vel, illetve a Magyar Honvédség társadalmi elismertségének növelésével, melyek közvetett módon biztosítják a felkészült, motivált utánpótlás egy részét a haderő számára. A KatonaSuli-program jelenleg része, de kiteljesedett formájában egyik fontos

pillére lesz a „nemzeti ifjúsági stratégia” és az „új nemzedék jövőjéért” elnevezésű kormányzati programoknak is.

VÁLASZTHATÓ ELEMÉK

A KatonaSuli-programon keresztül eddig mintegy tízezer fiatal ismerkedett meg a honvédelem ügyével és a Magyar Honvédséggel. A csatlakozó iskolákban, a 7–8. évfolyamokon szakkör keretében történhet az oktatás, ami a 9–12. évfolyamon (vagyis a középiskolai szinten) kiegészülhet a katonai alapismeretek elnevezésű, választható érettségi tantárggyal. Utóbbiból a 2011/2012-es tanévben már 17 iskola 148 diákja tett érettségét, ami plusz pon-

A nándorfehérvári diadal 556. évfordulóján tartott budapesti rendezvényen a katonasulisok is részt vettek.

Vegyisugár felderítők gyakorlaton

– Az idei váltás július 1-jétől látja el hat hónapos készenlétli szolgálatát – kezdte a magyar komponens bemutatását Vantal Zsolt alezredez, az MH EU Harccsoport, egyben az MH 5/39. lövészsászlóalj parancsnoka. – A csaknem 250 fős kontingens munkájában részt vesz egy dandár- és ezredszintű törzstisztai csoport az MH Összhaderőnemi Parancsnokság, valamint az MH S. Bocskai István Lövészdandár állományából. A főerőket a Bocskai-dandár 39. lövészsászlóaljának második lövészsázada biztosítja, s ugyancsak a debreceni dandártól vesz részt a készenlétli szolgálatban egy logisztikai szakasz, valamint egy katonai rendész részleg is. A kontingens részét képezi még az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezredtől vezényelt nemzeti támogató elem, valamint az MH Honvédkórház egészségügyi összekötő csoportja.

A készenlétli szolgálatra való felkészülést az MH EU Harccsoport a NATO Reagáló Erő kontingenséhez hasonló módon hajtotta végre, és alapjában véve rendszeres ellenőrzéseiket is azonos metódus alapján végzik. A jelenlegi EU-harccsoport egy dologban azonban sokkal nehezebb helyzetben volt, mint az NRF. Alkalmazhatósági készenlétüket nekik ugyanis a hazai, ugyancsak CREVAL-típusú ellenőrzésen és zárógyakorlaton túl, nemzetközi környezetben is bizonyítaniuk kellett. Májusban ugyanis olasz és szlovén társaikkal együtt, az olaszországi Gemona del Friuli térségében megtartott European Wind 2012 gyakorlaton, „többnemzeti figyelfók szemek” előtt is bizonyítaniuk kellett. S bizonyítottak is: az EU-harccsoport előljárói „harckész” minősítéssel nyugtázták a látottakat.

A diákok fegyverismeretet is tanulnak a KatonaSuli-program keretében.

tokat jelent a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Hadtudományi és Honvédtisztképző Karára vagy az MH Altszti Akadémiára jelentkezésnek. A program sikerességét bizonyítja, hogy ösztől már 39 középiskolában indult el a katonai alapismeretek oktatása, s ennek keretében hozzávetőleg ezer diák ismerkedik a honvédelem ügyével.

Fontos megjegyezni azt is, hogy a jövőben azok az oktatási intézmények, amelyek nem szerepeltetik tantervükben a katonai alapismereteket – hiszen ez nem kötelező –, de fontosnak érzik a hazafias, honvédelmi nevelést, a KatonaSuli-program keretében belül szabadon választható elemeket vehetnek majd igénybe.

Ezek között lesznek a Magyar Honvédség állománya vagy a hagyományörző szervezetek közreműködésével lebonyolított előadások, bemutatók és rendezvények, de kidolgozunk számukra különböző nyomtatványokat, digitális kiadványokat is. 2011-ben megtörtént a katonai alapismeretek közoktatási rendszerben elfoglalt helyének, jogi státusának rendezése is, valamint folyik azon ágazati szabályzók kidolgozása, amelyek biztosítják a tantárgy színvonalas oktatását, valamint elősegítik a katonai aluloktatott számára az iskolákkal folytatott együttműködést – mutat rá Szabó Zoltán őrnagy.

EGYETEMEK, FŐISKOLÁK IS CSATLAKOZTAK

A felsőoktatásban – szintén választható tantárgyként – honvédelmi alapismereteket oktatnak. Ezzel a háromkredites, egy féléves tantárggyal először 2007 őszén a Pannon Egyetem hallgatói találkozhattak, de ma már a Debreceni Egyetemen, az Eötvös József Főiskolán, a Nyíregyházi Főiskolán, a Szolnoki Főiskolán, a Pécsi Tudományegyetemen, a Kecskeméti Főiskolán, a Nyugat-magyarországi Egyetemen és a Kaposvári Egyetemen is felvehető.

A főként távoktatással és néhány kontaktórával történő képzés keretében a hallgatók megismerhetik hazánk biztonságpolitikai környezetét, az állampolgárok személyes honvédelmi kötelezettségeit, a Magyar Honvédség szerepét, továbbá annak szervezeti felépítését, működésének fontosabb jellemzőit – sorolja a főtiszt. Hozzáteszi: félévenként átlagosan 700–800 hallgató veszi fel a honvédelmi alapismeretek tantárgyat, melynek bevezetése óta több mint húsz éven szereztek ismereteket a hazánk biztonságát, illetve a honvédelmet érintő alapvető kérdésekben.

A KatonaSuli-program ugyanakkor nemcsak oktatást jelent, hanem a fegyverre, pontosságra, hazaszeretetre és egészséges életmódra nevelést, a fizikai állóképesség növelését is. Éppen ezért – az oktatáshoz kapcsolódóan – olyan,

a gyakorlati ismeretek elsajátítására lehetőséget biztosító rendezvények is szerepelnek benne, mint a katonai jellegű erőpróbák, bemutatók, sport- és tanulmányi versenyek, táborozások, laktanyai foglalkozások, múzeumlátogatások, katonai teljesítmény- és emléktúrák.

A TOVÁBLÉPÉS IRÁNYAI

A KatonaSuli-program 2018-ig szóló fejlesztési koncepcióját tartalmazó dokumentum három pontban foglalja össze az előrendő stratégiai célokat. Először: a honvédelmi neveléssel erősíteni kell Magyarország állampolgárainak társadalmi szolidaritását, felelősségérzetét. Másodsor: a diákok az oktatás segít-

Az egészséges életmódra nevelés, illetve a fizikai állóképesség növelése érdekében a diákok katonai teljesítmény- és emléktúrákon is részt vesznek.

A szakmai segítséget és a felkészült oktatókat a Magyar Honvédség biztosítja a programban részt vevő iskoláknak.

ségével váljanak felelős állampolgárokká, fejlődjön közösségi tudatuk, alakuljon ki bennük a hazaszeretet érzése, legyenek tisztában a honvédelem közösségi szerepével. Harmadszor: a program a kormányzati ifjúságpolitika részeként segítse a fiatalok

A KÖZÖSSÉGÉRT SZOLGÁLNAK

A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján 2016-tól az érettségiző bizonyítvány kiadásának egyik feltétele lesz ötven óra közösségi szolgálat elvégzése, melyet a KatonaSuli-programban részt vevők például hadisírok ápolásával, gondozásával is teljesíthetnek, a Honvédelmi Minisztérium szakembereinek irányítása mellett.

és a Magyar Honvédség közötti kapcsolat újjáépítését, egyúttal erősítse annak nemzeti intézményi szerepét.

A sikerhez nélkülözhetetlen a pedagógusok megfelelő felkészítése is: ennek szintén három újtát vázolja fel a fejlesztési koncepció. Az egyik lehetőség a pedagógusok továbbképzési programja, amely a tervek szerint a civil felsőoktatási intézmények bevonásával, az NKE szakmai felügyelete mellett valósulna meg. Célja, hogy a pedagógusok módszertani segítséget kapjanak a nemzeti alaptanterv szerinti hazafias, honvédelmi nevelést elősegítő tananyagelemek megjelenítéséhez. A jövőben, szintén a hatékonyabb munka érdekében, az általános és középiskolai tanárok honvédelmi nevelő pedagógus szakvizsgát is tehetnének, melynek feltétele egy 120 kredites levelező képzés elvégzése lesz. Utóbbi – más, pedagógusképzést folytató felsőoktatási intézményekkel együttműködve – az NKE szervezné, akárcsak a honvédelmi nevelő tanár mesterszakot, ahol a katonai alapismeretek tantárgy oktatásához képeznek a szakembereket – mondja Szabó Zoltán őrnagy.

FOLYAMATOS BŐVÜLÉS

2005 óta a KatonaSuli-programhoz csatlakozott alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézmények számos sikert könyvelhettek el. Ezek közül kiemelkedik a Hende Csaba honvédelmi miniszter és Kósa Lajos, Debrecen polgármestere által aláírt megállapodás, aminek értelmében a felek a „civilvárosban” működő Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégiumban a katonai szellemiségű nevelési környezet kialakításával, az intézmény honvéd középiskolaként történő működtetésével közös programot indítottak. A dokumentumban megfogalmazott célok – hazaszeretet, bajtársiasság, rend és feyelem, mint értékek közvetítésének elősegítése, a Magyar Honvédség társadalmi támogatásának erősítése, a katonai pálya népszerűsítése – egybecsengnek a KatonaSuli-programéval.

A szakközépiskola az elmúlt tanévekben kiemelt figyelmet fordított a hazafias, honvédelmi körben ismerkedhettek a fiatalok a honvédelemmel, a Magyar Honvédséggel, 2010 nyarán pedig az intézmény pedagógiai programjába és tantervébe felvették a katonai alapismeretek köziismereti, szabadon választható érettségi tantárgy oktatását. A honvédelmi miniszter és a polgármester megállapodása értelmében a 2012/2013-as tanévtől az intézmény ezt a tantárgyat az emelt szintű érettségiző vizsgához szükséges óraszámában, sok gyakorlati elemmel kiegészítve oktatja a 9–12. évfolyamon, két párhuzamos osztályban, összesen mintegy 60 diáknak – hangsúlyozza az őrnagy.

A Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégium ezzel az ország jelenlegi egyetlen olyan tanintézet, ahol katonai szellemiségű, katonai napirend szerinti nevelési program zajlik. Ehhez a szakmai hátteret – például a pedagógus végzettséggel rendelkező katonákat – az MH 5. Bocskai István Lovászdandár adja; velük Debrecen polgármestere még 2009-ben írt alá szerződést a honvédelmi, illetve a katonai alapismeretek oktatásáról, a város összes iskolájára vonatkozóan. Az együttműködésnek már kézzelfogható eredménye is van, hiszen az eltelt években a tanintézetek több korábbi diákja is a dandárhoz került, mint altszti, vagy a felsőoktatásban tanulóként vállalt önkéntes tartalékos szolgálatot. A közös munka ráadásul az egész régióban növelte a honvédség és az alakulat társadalmi elismertségét.

A KatonaSuli-programban 2009 óta részt vevő szentesi Zoltos Ferenc középiskola és Szakiskola igazgatóhelyettese, Szép Ilona szerint a katonai alapismeretek oktatásának kezdete óta

a tanulók viselkedése, hozzáállása egyaránt jó irányba változott, hatnak rájuk a katonák által közvetített értékek. Ezek a pozitív tapasztalatok számos intézményt győztek meg arról, hogy érdemes csatlakozni a programhoz, amely a legutóbb június végén bővült egy újabb taggal, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Biri településen található Dankó Pista Egységes Óvoda-Bölcsőde, Általános Iskola, Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégiummal. A 2004-ben létrehozott alapítványi iskola célja, hogy a megyében élő, halmozottan hátrányos helyzetű fiatalokat visszaillesztse az iskolapadba, életcélt mutassanak számukra, ennek érdekében pedig szerettek volna valami újat nyújtani a gyerekeknek. Csatlakozásukat is ezzel indokolta Almási Katalin igazgató.

Birin a 9. osztályosoknak szeptembertől kezdtek el oktatni a katonai alapismereteket. Ehhez a szakmai segítséget és a fel-

ÖSZTÖNDÍJRA PÁLYÁZHATNAK

A Honvédelmi Minisztérium a diákoknak közvetlenül is nyújt segítséget, hiszen azok, akik a 2012/2013-as tanévben katonai alapismereteket tanulnak, az előző tanévben tanulmányi átlaguk 4,5 felett volt, továbbá példás magaviseletű értékelést és testnevelésből legalább „jó” érdemjegyet szereztek, pályázhatnak a tárcsa által meghirdetett Béri Balogh Ádám középiskolai ösztöndíjra. Az ösztöndíjat az adott tanévben havonta folyósítják a pályázó nevére nyitott bankszámlára. A pályázatot a Honvédelmi Minisztérium Humánpolitikai Főosztály címére (1885 Budapest, Pf. 25.) kell eljuttatni, 2012. szeptember 28-ig. További részleteket a katonasuli.hu weboldalon olvashatnak.

A Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégium katonai alapismereteket tanuló diákjai a nyáron a „Béka-táborban” ismerkedtek meg a tanév során rájuk váró követelményekkel.

készült oktatókat a Magyar Honvédség biztosítja számukra – jegyzi meg Szabó Zoltán őrnagy, akitől megtudtuk azt is: Budapesten három intézmény (Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola, II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola, Than Károly Ókoiskola Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola) diákjai számára a tárcsa által indított önkéntes program szintén lehetőséget biztosít arra, hogy megfelelően ellenőrzött keretek között megismerkedhessenek a „katonáskodás” élményeivel.

Feith László

Fotó: D. V., K. N. M., R. T. és archív

Debrecenben, a városi tanévnyitó keretében Hende Csaba honvédelmi miniszter köszöntötte a KatonaSuli-programban részt vevő középiskolásokat is.

BÁR ELLENSÉGNEK TŰNNEK, AMIKOR MINDEN ESZKÖZZEL IGYEKEZNEK MEGNEHEZÍTENI AZ ALEGYSÉGEK FELADATAINAK VÉGREHAJTÁSÁT, A HAZAI KIKÉPZÉST VAGY ÉPPEEN MISSZIÓS FELKÉSZÍTÉST VÉGZŐ KATONÁK MÉGIS SOKAT KÖSZÖNHETNEK NEKIK, HISZEN SEGÍTSÉGÜKKEL CSAK NEM VALÓS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT KÉSZÜLHETNEK FELADATAIKRA.

HIVATÁSOS ELLENSÉGEK

Erő, erő ellen

Az MH Bakony Harckiképző Központ szervezetében létrehozott ellenőrszázad – vagy ahogyan a katonák az angol rövidítést használva nevezik, az OPFOR (Opposite Force) – 2004 októberében alakult meg. Létrehozásának fő indítéka a Magyar Honvédség – három földrész tucatnyinál is több válságövezetében szolgálatot teljesítő – kontingenseinek minél valószínűbb körülmények közötti felkészítésének igénye volt. A tömeghadsergek korában, a hagyományos hadviselés körülményei középette az alegységek a támadó- vagy védőharcot, például a rohamot, vagy éppen (az igen ritka)

visszavonulást „ellenség” nélkül gyakorolták. Így aztán igazán könnyű volt elfoglalni vagy kiüríteni egy-egy terepszakaszt. „Szép volt a csatárlánc, igazán imponálóan, egy vonalban rohamozott a harcokcsiszázad” – szemlélték az akkori parancsnokok a mozzanatokot. Csakhogy arról semmiféle visszacsatolásuk nem volt, hogy egy szépen rohamozó csatárlánc hány százalékos veszteséget szenvedett volna, ha történetesen „odaátrol” vissza is lönek?

Napjaink aszimmetrikus hadviselési körülményei pedig olyan, sokszor életveszélyes feladatok elé állítják a katonákat a válságövezetekben, hogy azo-

kat csak akkor tudják magabiztosan, veszteség nélkül végrehajtani, ha már itthoni felkészülésük alatt is megteremtik számukra a „kintieket” modellező körülményeket.

– Mindezeknek megfelelően az ellenőrszázadot az országvédelmi, valamint a missziós feladatokra való felkészülés során is elsősorattal alkalmazzák az éppen gyakorló alegységek – tájékoztatta magazinunkat Lendvai Gábor főhadnagy, a század parancsnokának helyettese. Az OPFOR-t 2004-ben két lövész- és egy harcokcsiszázak, két felderítő- és egy javítóraj, valamint egy egészségügyi részleg alkotta. Ezzel a

szervezeti kerettel (állománytáblával) a Magyar Honvédség bármely fegyvernemének kiképzésében biztosítani tudták a jól felkészült „ellenséges erőt”. Ma – a hadseregben bekövetkezett változásokat követve – az ellenerőszak ugyanazeket a feladatokat két lövész- és egy harcokocsizsakkasszal látja el.

A megalakulás óta eltelt nyolc esztendőben az OPFOR roppant széles skálán segítette a felkészülő vagy gyakorló katonai szervezeteket. Többek között eljátszották a támadók szerepét a tati harcokocsizók gyakorlatán, igazán nehéz

helyzet elé állították a könnyű vegyes zászlóalj katonáit a helység-harc gyakorlásakor, és a missziók felkészítésében is rendre ők a támadók, vagy éppen megfigyelendő „ellenség”, csakúgy, mint az agresszív tüntető tömeg. Persze ez az ellenségszerep mit sem érne akkor, ha csak egyszerűen ott lennének a „lövészárkok túloldalán”, hiszen aktív visszajelzés nélkül minden maradna a régiiben, a „szép csatárláncos” időkre emlékeztetve.

Ennek elkerülésére az ellenerőszakodot – és a felkészülőket – a minél valószínűbb tevékenységben segítő többek között a MILES 2000 lézeres szimulációs rendszer. (A MILES rendszert magazinunk 38. oldalán részletesen is megismerhetik.)

A gyakorló, illetve felkészülő feleket tehát az ellenerőszak többféleképpen, igencsak intenzív szellemi és fizikai

erőkifejtésre készíti. Egyrészt pusztá jelenlétükkel, manővereikkel a „túloldalón” folyamatos tervezésre, számvetésre, korrigálásra – vagyis aktív harvezetésre – ösztökélik a gyakorlókat, másrészt pedig a MILES-rendszer jóvoltából a nem kellő körültekintéssel, felkészültséggel harcolókat hamar „ki is pontozhatják”.

Erre jó példa volt egy helység-harcban való részvételük. A gyakorlók – addig nem tapasztalva a MILES hatékonyságát –, amúgy „huszárosan” rohamoztak meg egy házat. Az eredmény: a rohamcsoportháromnegyede el sem érte a célpontot, „súlyos sebesüléssel vagy holtan” kiesett a harcból.

A hatékony ellenségszerep eljátszásához természetesen jól felkészített, a „szakmát” kiválóan ismerő katonákkal kell rendelkeznie az ellenerőszaknak. Ezért nagy hangsúlyt helyeznek a rend-

szeres általános és szakiképzésre, a mindenkor aktuális missziós tapasztalatok beépítésére a felkészítésbe. Ez utóbbi igényt viszont – pontosan a század létszámából és rendszeres igénybevételeiből fakadóan – Lendvai főhadnagy szerint nem mindig tudják az általuk kívánt szinten teljesíteni. Mert bár a század mintegy harmada szolgált már misszióban, ők szívesen törekednének a száz százalakra. Ezzel együtt természetesen – teszi hozzá a parancsnokhelyettes – a felkészítés semmilyen formában sem szenved csorbát, hiszen rendszeresen tartanak számukra továbbképzéseket a művelési területekről hazaérkezett saját katonáik, illetve más alakulatoknál szolgáló társaik.

Ennek megfelelően az ellenerőszak „repertoárja” idén is roppant széles skálán mozgott, és még sok feladat vár rájuk az év hátralévő hónapjaiban is.

Már túl vannak a KFOR-, EUFOR-, és UNFICYP-missziók felkészítésének zárógyakorlatának „kiszolgálásán”, és beszélgetésünk idején zajlott a kabuli

nemzetközi repülőter őrzés-védelmét októberben átvevő kontingens kiképzése is.

Rendszeresen részt vesznek a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és az Altiszti Akadémia hallgatóinak felkészítésében, de ebben az évben például ott voltak az improvizált robbanótestek felderítésére, a készítőik kiszűrésére, megfigyelésére szervezett tanfolyamon is. Ezen a felkészítésen például egy héten keresztül „üzemeltettek” egy felépített „afgán falut”, mint helyi lakosok, és ebben az évben „besegítettek” még a különleges művelési alaptanfolyamon is, mint megfigyelendő, megsemmisítendő „terroristák”.

Az igazán sokoldalú ellenerőszak immár nyolcesztendő tapasztalatok alapján – jelenleg lövészszakasz és harc-

kocsitűzpár erőben – „baráti ellenségként” biztosítja az alakulatok, katonai tanintézmények országvédelmi feladatainak gyakorlását, illetve aktív, esetleg passzív (elfogandó) „terroristaként”, agresszív tömegként vagy éppen a konvojokra támadó ellenség szerepében a missziós felkészítéseket.

Csúcstechnika és meglepetés

MAJD NEM IGAZI

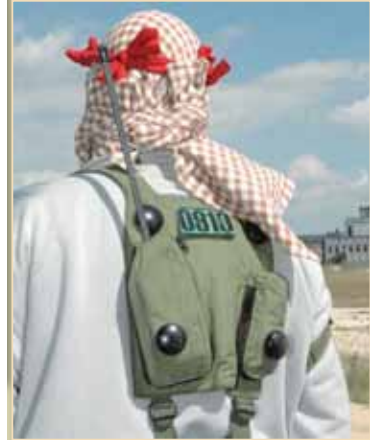
SOKAT SEGÍT A KIKÉPZÉSBEN, A FELKÉSZÜLÉSBEN, HA AZ „ELESETT” KATONÁNAK PONTOSAN EL LEHET MONDANI, HOGY HOL, MIKOR ÉS MIÉRT HIBÁZOTT. EBBEN JELENT ÓRIÁSI SEGÍTSÉGET A MILES-RENDSZER.

A gyakorlótéren a lövészkatonától a BTR-80A páncélozott szállító harcjárműig, mindenkit elérhet a végzetes lézersugár. Ehhez persze pontosan kell célozni a fegyverrel, hiszen a tévhitekkel ellentétben, a MILES lézeres szimulációs rendszer speciálisan csiszolt optikai lencséjének köszönhetően, a sugár 500–550 méter távolságban is igen vékony marad. Az e szakmai részletekbe beavatott Tóth Csaba Albert őrnagy, a Szimulációs Gyakorló és Kiképző Központ parancsnokhelyettese hozzátette: a fegyver elsütésekor a vaklőszer lőportöltetének nyomását érzékelő egy membrán, s egy apró lézersugár indul a fegyver irányzékvonala mentén. Éppen ezért igen fontos a MILES-rendszer belövése is a gyakorlatok előtt. A maximálisnak így már csak azt vehetik fel, hogy a lézersugár a fizika törvényeinek megfelelően egyenesen terjed, így nem követi le a kilőtt lövedékek röppályáját, ezért nincs szükség az irányzékok távolságtüggő beállítására.

GYAKOROLNI, GYAKOROLNI, GYAKOROLNI...

A MILES 2000 második generációs harcszati rendszer leginkább harctéri körülmények között használható lövszimulátornak nevezhető. A kiképzés során a rendszert fokozatosan nehezebb helyzetekben használják. Vegyünk egy egyszerű épületharcot: a lövészkatonák

először csak álló, fegyvertelen, de már a MILES érzékelővel felszerelt céllalakat igyekeznek leküzdeni. Már itt sem mindegy, hogy ki hogyan teljesít, a katonára saját, számára kijelölt szektorban teszi-e harcképtelenné a céllalakat, vagy éppenséggel a helyiségbe harmadikként belépő lövészek sikerül csak a célok lelövése. Mivel a rendszer folyamatosan rögzíti és közvetíti az adatokat, így

pontosan „visszanézhető”, hogy ki, mikor és mire nyitott tüzet, mit talált el, illetve ehhez hány löszert használt fel. A következő „fokozatban” már embe- tona a saját, számára kijelölt szektorban teszi-e harcképtelenné a céllalakat, vagy éppenséggel a helyiségbe harmadikként belépő lövészek sikerül csak a célok lelövése. Mivel a rendszer folyamatosan rögzíti és közvetíti az adatokat, így

tásának helyes módszerei rögzültek, akkor bizony a helyiségben lévő visz- szalónek, sőt, a benn lévő „ellenőrös rosszfiúknak” külső, épületen kívüli segítsége is lehet. Márpedig a megfe- lelően beállított fegyverből érkező lé- zersugár igencsak apró réseken, üve- geken, repedéseken keresztül is képes célba találni – csakúgy, mint a valódi lövedékek.

HASZNOS „HALÁL”

Márpedig, ha a sugár eltalálja a lövészkatona testének 50 százalékát lefedő mellényre és sisakra felszerelt érzékelőket, akkor egy 90 decibeles hangróval sípoló hangjelzés jelzi a bajt. Tóth Csaba Albert ehhez hozzátette: ez persze nem mindig „halált” jelent, hiszen a lövészkatona zubbonyának előre meghatározott zsebéből elkerülő lapon szerepelhet akár csak egy egyszerű sebesülés is. A találatot érzékelve, a katonára fegyverére épített lézerezrendszer, mely infravörös adatkommunikációs csatornán keresztül kapcsolódik a mellényhez, letilt. Így a sebesült már legfeljebb

a vaklőszert elhasználva tud zavarni, eredményt elérni már nem. Jobban teszi, ha lefekszik és megvárja, mit mond az egészségügyi katona vagy az elsősegélyt nyújtó bajtársa. Az őrnagy kiemelte: az erős, sípoló hang komoly pszichikai hatást gyakorol a katonákra, hiszen ezzel igencsak egyértelműen (de még mindig biztonságos helyen, a gyakorlótéren!) derül ki számukra: nem sebezhetetlenek. Óriási lélektani nyomást jelenthet mindenkire, ha a példánkban már szereplő helység harc gyakorlása közben odabenn már két sziréna szól: két bajtárs „elesett”, akiket ki kell menteni, ráadásul a bent lévő ellenséges erőket ehhez le kell küzdeni.

MINDENT LÁTÓ SZEM

A MILES 2000 alkalmas arra is, hogy a megfelelő helyeken kiépített mikrohullámú adatátviteli toronyok segítségével az így „beműszerezett” gyakorlótéren a katonák, a járművek és a harcjárművek mozgását, tevékenységét szinte élőben követhessék. Mivel a gyakorlat előtt minden egyes MILES-készlet-rezzen rendelnek egy-egy viselőt és fegyvert, minden harcjármű vagy katona (a beépített és a MILES-hoz integrált GPS-vevőknek köszönhetően) mozgása, tüzmegnyitása és eredménye nyomon követhető. A rendszer 1–3 másodperces gyakorisággal frissülő adatainak segítségével a megfelelően felszerelt központban, színes képernyőn, térképekre kivetítve követhetőek és értékelhetőek az események. Természetesen az adatokat rögzítik is, így a monitoron látott képek mentésével, illetve az adatbázisok tartalmának átadásával a gyakorlaton részt vevő egységek vezetői, katonái később saját állomáshelyükön, akár másodpercről másodpercre elemezhetik egy-egy művelet legapróbb részleteit is.

Az adatok elemzése mellett nagyon fontos kiképzési mozzanat a résztvevők, a szimulált lőtér győztesének és áldozatainak meghallgatása, a történetek elem-

zése is. Ugyanis, ha már nem a lézersugár „repül” a levegőben, hanem acélmagvas lőszer, akkor csak a mindenre kiterjedő tapasztalatok, a legmagasabb szintű képességek birtokában lehet veszteség nélkül végrehajtani élesben egy-egy műveletet.

MEGKÉSETT EMLÉKEZÉS

Horthy István főhadnagy gépének becsapódási helye.

Velünk élő hadtörténelem

2012. AUGUSZTUS 13-ÁN, 9 ÓRA 30-KOR HÉTFŐNYI, KATONÁKBÓL ÉS POLGÁRI KUTATÓKBÓL ÁLLÓ CSAPAT INDULT A DON MELLÉ AZZAL A FELADATTAL, HOGY FELKUTASSA ÉS FELMÉRJE A MAGYAR VADÁSZ-REPÜLŐGÉPEK 1942-ES EGYKORI REPÜLŐTERÉT, HORTHY ISTVÁN FŐHADNAGY LEZUHANÁSÁNAK SZÍNHELYÉT, VALAMINT AZONOSÍTSA ÉS PONTOSÍTSA AZ 1943. JANUÁRI KITÖRÉS ÚTVONALÁT.

Az expedíciót az MH 86. Szolnok Helikopterbázis, a HM Zrínyi Média Kft., a HM Katonai Hagományörző és Hadsírgondozó Osztály, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, valamint a repüléstörténet kutatását támogató magánvállalkozók segítették. A feladat hadtörténeti szempontból is jelentős volt, mivel levéltári adatok alapján nem lehetett azonosítani a Magyar Királyi Honvéd Légierő 1/1. és 2/1. vadászrepülő-századának ilovszkojei települési helyét. Az egykori jegyzőkönyvekből hiányoztak Horthy főhadnagy sok vitát kiváltó repülőkatasztrófájának geográfiai, azaz helyszín-meghatározási vázlatai, így az ezzel kapcsolatos esetleges megállapítások is.

A csoport – az orosz kutatók közben-

járása és hivatalos ügyintézése eredményeként – lehetőséget kapott a saját kutatási eszközök használatára. Ily módon az ásókkal, a tisztítókefékkel, a maradványok azonosítására, szakszerű regisztrálására, valamint további tárolására szolgáló eszközökkel együtt magunkkal vihetünk három, különböző határfokú és alkalmazhatóságú fémdektort is.

A hivatalos katonai búcsúztatóra az 1/1. század egykori repülőterén, Szolnokon került sor. Az MH 86. Szolnok Helikopterbázis parancsnokának helyettese, Nagy János ezredes, a katonai hagyományokat felelevenítve köszönt el az expedíció tagjaitól. A csapat az egykori front olyan szakaszára indult, ahol hetven éve nem járt magyar kato-

na. Íme, a közel 1800 kilométeres utunk „naplója”.

A határ átlépését követően, Beregszász érintésével haladtunk Munkács, majd Sztrij felé, ahol megálltunk egy rövid megállóhelyre – a második világháborúban ez a város volt a magyar bombázók első hadi célpontja. Utunk következő állomása, Lvov, azaz a hajdani Lemberg, ugyancsak gyakran szerepelt a korabeli hadijelentésekben. Itt volt a Kárpátokon

túli első nagy repülőter, amelyen szinte minden magyar gép megfordult. Ezután jártunk Zsitomírban, a 4/1. bombázók egyik repülőterén is.

Az orosz határt átlépve érkezünk meg a Sztarij-Oszkol – Alekszejevka elágazáshoz, ahol egy, mementóul kiállított ISZU-100-as rohamlöveg „üdvözölt” bennünket.

Orosz kutatóbarátainkkal már az alekszejevkai úttorkolatnál összefutottunk, s igazi meglepetésben volt részünk: egy kis díszdobozba zárt, olasz vadászgép maradványként azonosított alumíniumdarabkát adtak át nekünk. Másnap végre eljutottunk expedíciónk fő úti céljához, Horthy főhadnagy lezuhánási-

Orosz roncskutatók is segítették a magyar expedíció munkáját.

A hetven évvel ezelőtt készült légi felvétel és a műholdkép összehasonlítása

helyére. Az orosz kutatók az előmunkálataik során – egy ottani lakos segítségével – leszűkítették a helyszínt egy 200 méter körüli területre. Hozzájárultunk a kráter pontos helyének kiméréséhez, sípoltak, zenéltek a detektorok, majd a fenyves erdő avarrétegét lekaparva, megkezdődött a kutatás. Alig húsz perccel később már biztosak voltunk abban, hogy a helyet megtaláltuk. Előkerültek a 12,7 mm-es Breda géppuskához való lövedékek és sorra bukkantak ki a földből a Re.2000 Héja apró maradványai. Sok azonosítható alkatrésze nem számítottunk, hiszen a gép roncsait még annak idején hazaszállították. Így azután igen meglepődünk, hogy az előkerülő darabok elhelyezkedéséből, valamint a korabeli fényképfelvételek alapján mégis pontosan rekonstruálhattuk a gép becsapódási helyzetét. A típus azonosítását nagyban segítette, hogy az alkatrészek korabeli katalógusában tökéletesen ábrázolták például a botkormány szárának darabját, és az épp a szárból előkerült törött darabot összehasonlíthattuk, egybevetthettük a rajzzal. Előkerült egy olasz feliratú alkatrész, a térképtáskából egy darab, majd ráleltünk a félig elégett ejtőernyőelemre is, amelyet, miután körültekintően lefényképeztünk, biztonságos tárolófóliában helyeztünk el.

Amíg a csapat nagyobbik része tovább kereste a roncs maradványait, ketten elindultunk a tragédia után állított emlékmű felkutatására. A korabeli fényképek alapján a vastag murvarétegre

A tragédia után, nem messze a lezuhanás helyszínétől, a katonák ideiglenes emlékművet építettek.

földből emelt hármastalpas halomnak a lezuhanás helyétől mintegy 120–150 méternyire, az Alekszejevka vezető földút mentén kellett lennie. Az orosz kutatók elmondták, az út is máshová került azóta, valamiféle csővezeték is vezetett arafelé, s emiatt nincs sok remény az annak idején is ideiglenesnek szánt emlékhely megtalálására. Nem így történt!

A fényképek szerinti domboldalról lenézve, a növényzet kissé sötétebb színe szinte pontosan ott volt látható, ahol a fotó szerint keresni kellett volna. Megjéltünk a más színű vegetáció határait, de a pontosítást mégis kutatógödörök ásásával végezhettük el. Elgondolásunk szerint ugyanis az alapot adó mészkőzsalékréteget az emlékhely eldőzerolásaikor nem hordták el, mindössze a földből épített hármastalpas halom „terítették” rá. S gondoltuk, hogy ha „bejön” az elmélet, akkor a kutatógödörben látni lehet a fehér réteget. Szerencsére így is lett: az egymástól másfél méterre megásott harmadik gödör falán, 20–25 centiméteres talajréteg alatt, megtaláltuk a jelentős vastagságú, homogén murvaréteget.

Időközben a lezuhanás helyszín előkerült motordarabok és a törzsburkolat részeit elhelyezkedése alapján egyértelműen meghatározhattuk a becsapódás irányát is.

Az ilovszkojei repülőtér megtalálása sem volt egyszerű feladat. Orosz kutatótársaink többek között amerikai archívumokból származó német távolfelderítő-felvételeket „vittek fel” a Google-térképekre, és így sikerült is azonosítaniuk ott volt látható, ahol a fotó szerint keresni kellett volna. Megjéltünk a más színű vegetáció határait, de a pontosítást mégis kutatógödörök ásásával végezhettük el. Elgondolásunk szerint ugyanis az alapot adó mészkőzsalékréteget az emlékhely eldőzerolásaikor nem hordták el, mindössze a földből épített hármastalpas halom „terítették” rá. S gondoltuk, hogy ha „bejön” az elmélet, akkor a kutatógödörben látni lehet a fehér réteget. Szerencsére így is lett: az egymástól másfél méterre megásott harmadik gödör falán, 20–25 centiméteres talajréteg alatt, megtaláltuk a jelentős vastagságú, homogén murvaréteget.

A másik repülőtér viszont a visszaemlékezések szerint alig fél kilométerre a lezuhanás helyétől, egy magas dombtetőn volt.

Oda felgyalogolva, az erdő szélén tökéletesen látszóttak az egykori, fák közé vágott állóhelyek. Ott volt az az erdősarok is, ami a lezuhanás utolsó szakaszát eltakarta a szemtanúk elől. Mi mégis megtaláltuk! Ez volt a Heinkel He 46-os felderítő repülőtere!

Az 1943 telén és nyarán készült légi-felderítő képek szerint – tehát miután a magyar gépeket már kivonták, illetve felrobbantották – az erdőszegélyben tizenhét gépnek volt hely, amihez még további állóhelyeket vágtak az orosz alakulatok. Ezt a részt kellett megkutatnunk és feltérképeznünk. A feladat egyszerű és bonyolult is volt. A gépek állóhelyei ma is tökéletesen megkülönböztethetőek az immár vadonra nőtt erdőben. A boxok rönkfalait már régen szétthordták, de a másfél méteres föld-sáncok ma is állnak. Az összes állóhelyet feltérképeztük. Az egykori gépsor előtt összekötő út futott, még előrébb, a repülőtér peremén, az orosz csapatok lövészárkot ástak, egy esetleges német támadásra számítva. Az összekötő út ma is járható, az avar alól akár detektor nélkül is egyre-másra bukkannak elő a hajdani repülőélet emlékei, a felrobbantott gépek maradványai.

2012. augusztus 20-án 05 óra 7 perckor imával emlékezünk a Magyar Királyi Honvédség Légierő heven évvel ezelőtt meghalt főhadnagyára.

Az erdőben beljebb a barakkok alapjait kutathattuk és térképezhettük fel. Olyan leletekre is bukkantunk, amelyek még az orosz múzeumokban is kincseknek számítanak.

Másnap Alekszejevka helytörténeze elkalauzolt bennünket a helyi múzeumba, ahol magyar fegyvereket, a repülőkatona által emléktárggyá átalakított lövedéküvegyeket láthattunk.

Augusztus 20-án hajnalban emlékműsére gyűltünk össze Horthy főhadnagy lezuhanási helyén. A mise pontosan abban a percben kezdődött, amikor a gép lezuhant. Az egyszerű, katonaládákból összeállított oltár mellett faágakból készült kereszt állt, előtte fenyő és cserfalomokból font koszorú. Mindannyiunk szíve elsorult, amikor a tábori lelkész a hazájuktól távol nyugvó magyar katonákra emlékezett.

A kutatás lezárult. A kitzűzött célt elérni, a feladatot teljesítettük. Orosz barátaink nélkül mindez aligha sikerülhetett volna. Az a munka, amit a hazánkban lezuhant szovjet repülőgépek és személyzeteik kutatásában végeztünk, most térült meg. Oroszországban lezárták a háború történetét. Az egymásnak okozott sok fájdalom – mondták – mára már

tanulássá nemesült. Tisztelik a náluk, orosz földön nyugvó magyar katonák emlékét és megköszönik, ha az egykori ellenségek ugyanezt teszik az ő halottaikkal. A szépen gondozott boldirev-

kai magyar hősi temetőben az arra járt hozzátartozók emlékoszorú mellett ott van a fehér-kék-piros színű virágokkal díszített orosz koszorú is. Köszönjük, barátaink!

A Horthy István főhadnagy tragikus halálának 70. évfordulója alkalmából rendezett tudományos konferencián ifjabb Horthy István ismertette édesanyja megjelenteknek írt levelét.

A MEGSZÁLLOTTAK KLU BJA

...aki elvágta a kezét, annak az orvos összevarrta...

KALAPÁCSVETŐNEK KÉSZÜLT, AZTÁN A DOBÓKÖRBŐL ÁTLÉPETT A TATAMIRA. SIHAN FURKÓ KÁLMÁN 7 DANOS MESTER, A KYOKUSHIN KARATE EGYIK MAGYARORSZÁGI MEGALAPÍTÓJA, A KATONAI KÖZELHARC OKTATÁSÁNAK HAZAI ÚTTÖRŐJE SPORTTÖRTÉNELMET ÍRT. A NYUGÁLLOMÁNYÚ EZREDESNEK 1977-ÓTA „BANZAI KYOKUSHIN KARATE KAI” NÉVEN, SAJÁT DOJÓJA VAN SZOLNOKON.

Mi ez? Te gyilkosokat akarsz képezni? – főmért rá 1973-ban a Honvédelmi Minisztérium akkori sportosztályának vezetője Furkó hadnagyra, miután belezavart az általa összeállított anyagba, amelyet a készülő új testnevelési utasítás önvédelemről és közelharcról szóló fejezetének szánt. Az azóta eltelt negyven év tapasztalatai viszont bebizonyították, hogy a legkorszerűbb technikai eszközökkel harcoló katona is kerülhet olyan helyzetbe, amikor nem tudja vagy nem használhatja a fegyverét, amikor csak a saját erejében, a test test elleni küzdelem

Hüse Károly Furkó Kálmán Janovics Ferenc

koszvetésben – emlékszik vissza a nyugállományú ezredes. – A Testnevelési Főiskola (TF) tanári szakán szerettem volna továbbtanulni, de első „ne kifutásra” nem jutottam be, hatszoros volt a túljelentkezés. Mivel vasútgépészeti technikumot végeztem, a MÁV Északi Járműjavítójába mentem dolgozni. Másodszorra már sikerült a felvételem, viszont tizenegy hónapra elvittek előfelvételis katonának Egerbe. A felderítőkhöz kerültem, ahol különleges kiképzést kaptunk, ami persze meg sem közelítette a katonai közelharc színvonalát, de nagyon tetszett.

fogásainak ismeretében bízhat. A Magyar Honvédség Altiszti Akadémiáján ma már külön módszertani részleg foglalkozik a katonai közelharc és az önvédelem oktatásával. Az idő tehát az egykori fiatal sporttiszter igazolta, pedig Furkó Kálmán nem is erre a pályára készült.

– A Törökszécsébe jártam edzésekre, egészen jó ifjúsági eredményeket értem el kalapácsvetésben, súlylökésben és disz-

A „sportos” egri előfelvételik a szabadidejük nagy részét a laktanya tornatermében töltötték: birkóztak, gyúrtak és dobálták egymást. Egy fiatal hadnagytól pedig még néhány cselgáncsfogást is megtanulhattak.

– Végül a hadosztály dszűdóbajnokságán való részvételre is kijelölt bennünket a parancsnok, ám a verseny végül elmaradt – mondja sihan Furkó Kálmán. – Valami nagyon „megfogott” akkor. Megtapasztaltam, hogy milyen érzés az, amikor az embernek szemtől szemben kell megküzdenie az ellenféllel. Ennél már csak az volt nagyobb élmény, ami-

極真會

kor rálátam a karatéra. Ezt a szó leg-szorosabb értelmében kell érteni: a lak-tanyaudvart söprögettük, amikor a szél felénk fúj egy újságot, amelyben egy japán emberről írtak, aki pusztá kézzel harminc tetőcserepet tört össze. Ott, az alakuló téren, 1966-ban hallottam éle-temben először a karatéról.

Furkó Kálmán törzsrömmesterként sze-relt le az előfelvételis szolgálatból, egy-úttal elfogadta a számára felkínált hon-védségi ösztöndíjat.

– A TF-en a birkózás kötelező volt, mellé pedig fakultatív tantárgyként fel-vettem a cselgáncsot is. Kiváló tanárim voltak, remek társaság jött ott össze. Ná-lunk volt tag például a műszaki egyete-met végzett Nagy Jenő, a Benkő Dixie-land bendzsósója, akitől először láttunk karaterúgásokat. Aztán megjelent a le-gendás karatés, Polyák Józsi is, aki a le-végőben kapdosta el a nyílvesszőket és mutatott néhány, számunkra akkor haj-meresztőnek tűnő fogást. Többször be-jött az edzésre Papp Laci, sőt egy ideig velünk gyakorolt Bujtor Pista is – akkor forgatták Az oroszlán ugrani készül című

filmet. Lestük, hogy miket csinálnak és megpróbáltuk utánozni őket.

Friszen avatott hadnagyként Furkó Kálmánt 1971-ben Vácra, a 15. önálló híradóezredhez helyezték testnevelő-tisztnek. Visszajárt dzsúdózni a TF-re, ahol 1972-ben a Svédországból hazalá-togató Mészáros Attila, a Kyokushin Karate 2 danos mestere tartott bemutató edzést. Ettől kezdve az ő instrukcióit kö-vetve fejlesztette a tudását; egy év múl-va megkapta a 3. kyu fokozatot, s elsők között vett részt külföldi versenyeken. Közben – alaposan eltérve a testnevelé-si foglalkozások akkori tematikájától – elkezdte tanítani a híradóezred katonáit a közelharc fortélyaira. A fiatal hadnagy „partizánakciójára” a minisztériumban is felfigyeltek.

– 1972 januárjában Kaposvárra vezé-nyelték, hogy a hadsereg felderítő be-osztású tisztjeinek és tiszthelyetteseinek sporttanfolyamán közelharcot ok-tassak. Akkor még övem sem volt, amit akkor tudtam, azt a dzsúdóból, az önvé-delmi kiképzés alapjaiból szedtem össze. Könyveket, szaklapokat bújtam, sokat

tanultam például Vincze Tibor, a hazai dzsúdó megalapítója írásából és Voj-tech L. Levsky „Az önvédelem 500 fo-gása” című könyvéből. Akkor a felderítők még az úgynevezett 2-es csoport-sírkötség alárendeltségébe tartoztak, az előjáróimtól is kaptam néhány, abban az időben szigorúan titkosnak számító amerikai kiadványt. Végül sikerült ösz-szehozni két olyan tanfolyamot, ame-lyekről felderítőberkekben még ma is beszélnek.

Közben a minisztérium sportosztályán elkezdtek összeállítani az új testnevelé-si utasítást. A szerkesztésébe Furkó had-nagyot is bevonták, a szabályzat önvé-delemről és közelharcról szóló fejeze-teit kellett megírnia.

– Sokat dolgoztam rajta, az akkori tu-dásom legjavát adtam bele, nagyon ko-moly anyagot állítottam össze. Egy-egy fogás, rúgás, mozdulat könnyebb meg-értése érdekében például még fényké-pekkel is mellékeltem az írott anyaghoz. Egy nagyon komoly letolás lett a vége, mert a hadsereg akkori sportvezetői sze-rint, amit csináltam, az egy kézikönyv volt gyilkosok részére. Csak tervezet maradt az a testnevelési utasítás...

Furkó Kálmán minden követ meg-mozgatott, hogy az akkori legeltebb ala-kulathoz, a szolnoki mélységi felderít-őkhöz kerülhessen. Az álma az 1973-as átszervezéskor válhatott valóra – az akkoriban megalakított 27. felderítő-század sporttiszte lett. (Négy év múlva a század beolvadt az MN 3100 felderítő-zászlóaljba.)

– Az általános katonai testnevelés ak-kor heti két alkalommal egy-egy óra volt, a közelharc egy gyakorlóhelyen az at-létika keretében tartozott, ami a felderít-ő katonák kiképzéséhez édeskevés volt. Sikerült elérnem, hogy az első idősza-kos katonák szakosító kiképzésébe be-kerüljön egy 60 órás közelharc kiképzés is, aminek a tematikáját nagyrészt én ál-lítottam össze. Egy hónapon keresztül minden nap két-két órát foglalkoztam a katonákkal, kemény kiképzés volt, de szerették a srácok. Éles fegyverekkel gyakoroltunk, mert a katona adott eset-ben ezekkel megy a csatába, foglalko-zás közben pedig ügysem nyomja a tört a társába.

Furkó Kálmán lelkesedésével és ki-tartásával mindenesetre elérte, hogy a kiképzés szerves része lett a katonai kö-zelharc, amelynek elméletét és gyakor-

latát az altiszti akadémia külön részle-ge oktatja, és a KatonaSuli-programban részt vevők is megismerkedhetnek a kö-zelharcral.

– Tulajdonképpen támadó önvédel-mi technikáról van szó, amiben azért fedeztetők fel a karate elemei, mert az alapok kidolgozásában én is részt vettem. Ha korábban dzsúdóztam vagy birkóztam volna, akkor való-színűleg máshogy tartottam volna a foglalkozásokat. Viszont a mestereink nekünk azt tanították, hogy ha lefogják a kezed és sikerül kiszabadítanod, akkor csapj oda úgy, hogy meg egysej ne legyen kedve fe-léd nyúlni. Ilyen elvek alapján raktam össze azt a rendszert, ami általános ismeretként minden katonának megta-nítható.

A felderítő ka-tonától persze ennél jó-val többet követeltem, a legfontosabbnak az üt-és rúgófelületek edzett-ségét tartom. Csináltam például egy rakás 50 centis karót, amit kézzel kellett bever-ni a homokba. Volt, akinek csupa vér lett a keze, de nem adta fel: pár nap múlva már ő is beütötte a karót. A rúgásokat földbe ássot oszlopokon, a törése-ket pedig cserepeken gyakoroltuk. Fontos volt a Kyokushin Ka-rate edzések tapasz-talatra épülő erőnléti képzés, az átlagon fe-lülili kondíció kialakít-ása a katonákban. Semmilyen védőesz-közünk nem volt, aki elvágta a kezét, annak az orvos összevarrta.

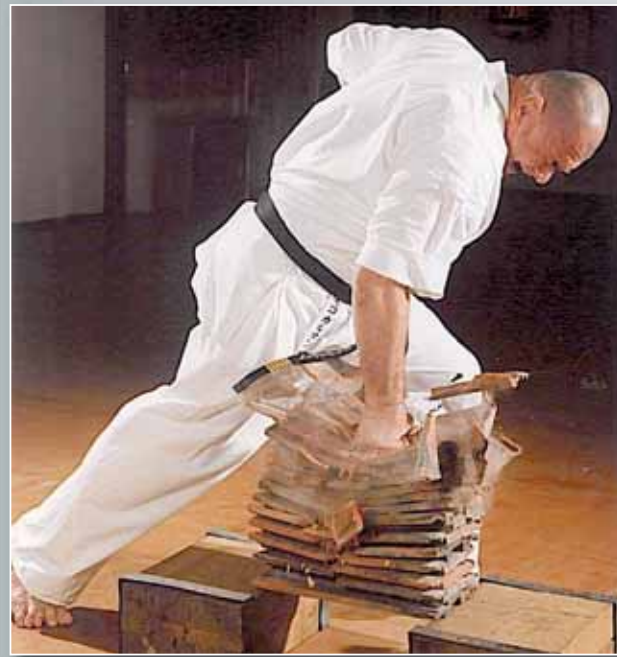
Furkó Kálmán egy kiképzési segédletet, egy 42 órás részletes ki-képzési programot is összeállított az alegység-

parancsnokok részére, amelyben tárgy-körök szerint, aprólékosan leírta a ka-tonák által végrehajtandó gyakorlatok oktatását. Ez volt az utolsó ilyen mun-kája, 2001-ben a Bercsényi-zászlóalj pa-rancsnokhelyetteseként, 1441 ejtőé-nyös ugrással a háta mögött vonult nyug-állományba – ebből az alkalomból a mi-

niszter ezredessé léptette elő. A szolgál-talban eltöltött évei alatt számtalan el-ismerésben részesült: kitüntették töb-bek közt a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem szenátusától megkapta a Pro Militium Artibus (A hadtudományért) kitüntető címet, Szol-nok városa pedig Ezüst Pelikán Díjjal köszönte meg a munkáját.

Karatékák szízeit tanította, képez-te, vizsgáztatta és vizsgáztatja ma is. Hatvanöt évesen, két súlyos betegség után is szinte minden nap sportol: a sa-ját edzőtermében (dojójában) üti a zsá-kot, nyomja a fekvőtámaszokat, felü-léseket, gyakorolja és elemzi a forma-gyakorlatokat, hetente három alka-lommal pedig leúszik ezer métert a he-likopterbázis uszodájában. Nemzetkö-zí feladatokat is felvállal: részt vesz a Shinkyokushinkai Világszervezet öv-vizsga-bizottságának munkájában. Tag-ja a Megszállottak Klubjának is. Ezt a klubot a kilencvenes években Fa Nán-dor és néhány barátja alapította, olyan embereket hívnak maguk közé, akik megpróbálják legyőzni önmagukat és a természetet...

FRONTKÓRHÁZ

Tábori orvos- és ápolócsoport a Krím-félsziget frontján

A hadszínterek magyar katonáorvosai (2.)

A KATONAORVOSLÁS TÖRTÉNETE – HÁBORÚS TÖRTÉNET. LAPJAIN ÉRZELEMMENTES HARCTÉRI ÖSSZEGZÉSEK A FÁJDALOMRÓL, A HALÁLRÓL, AKKURÁTUS BESZÁMOLÓK AZ ORVOSOK, ÁPOLÓK ÉS MENTÉST SZERVEZŐ SZEMÉLYEK KIMAGASLÓ TELJESÍTMÉNYEIRŐL, MÓDSZERTANI EPIZÓDOK A MEGSÉRÜLT, MEGBETEGEDETT KATONÁK KIMENEKÍTÉSÉRŐL, ELLÁTÁSÁRÓL. SOROZATUNKBAN ERRŐL OLVASHATNAK...

Ha sebész akarsz lenni, háborúban a helyed.” E Hippokratésznek tulajdonított jó tanács két és fél ezer éve aktuális. Az emberiség ugyan látott már azóta egyet s mást az öldöklőbbnél öldöklőbb fegyveres harcok során, a sanatinó militaris, vagyis a katonai orvoslás jeles képviselői azonban mindig is „érzelmek nélkül” állapították meg: a háborúk lehetőséget adnak a viszonylag rövid idő alatt elvégezhető, igen nagy esetszámú egészségügyi megfigyelésre, orvosi beavatkozásra.

– Orvostörténeti szempontból két jelentős háborút említek meg – nyújt adalékok kutatásaihoz dr. Svéd László nyugállományú orvos altábornagy, az MH Honvédkórház főorvosa. – Az 1853 és 1856 között vívott, óriási emberáldozattal járó krími háborúban bizonyosodott be: a sebesült katonák orvosi ellátása még nem elegendő az életben maradásukhoz, ahhoz szükség van többek között a legkeményebb kézzel végrehajtott higiéniai rendszabályokra is. A másik jelentős fegyveres konfliktus e tekintet-

ben az 1991 januárjában-februárjában, a média jóvoltából ország-világ szeme láttára zajló első Öbölháború volt. Ekkor pedig az bizonyosodott be, hogy a drágán kiképzett katona életének, harc-készségének megóvása nem csupán a parancsnokok felelőssége, mivel e feladat a harctámogatás fontos elemeként a hadtápbiztosítás „szürke eminenciásaiól” főszereplővé vált katona-egészségügyi szolgálat kompetenciájába is tartozik. Ami a krími eseményeket illeti, az orvostudomány olyan személyiségei tet-

tek meg mindent az emberi szenvedés enyhítéséért, mint az orosz Nyikolaj Ivanovics Pirogov, a katonai tábori sebészeti és a sebészeti anatómia megteremtője, valamint a „másik oldalon” a brit Florence Nightingale, aki ápolónői csoportjának tagjaival együtt a hadművelési területen működő kórházak higiénés rendjét, az emberséges betegápolást megkövetelő munkájával számos sebesült és beteg katona életét mentette meg. Vagyis, e háborúnak „köszönhetjük” a sebesültek megfelelően szervezett osztályozási rendszerének, a hadszíntéri egészségügyi kiürítésnek, a többlépcsős gyógyító ellátás egységének a „felfedezését”, tudományos megalapozását.

A krími eseményeknél érdemes elidőznünk. „Háború van most a nagy világban...” – „tudatta” olvasóival „A vén cigány”, még 1854-ben. Vörösmarty Mihály a véres harcok híreinek hatása alatt írta a magyar irodalom eme remekét, amelyben a nem is oly régen levett szabadságharcunkra utalva fogalmazta meg: „Lesz még egyszer ünnep a világon...” „Verselemzésünkkel” persze nem térünk el annak az évezredes küzdelemnek a bemutatásától, amelyet a letűnt korok hábo-

A szerencsés sebesültek kórházban gyógyulhattak

rúinak orvosi, ápolói folytattak a sebesült vagy beteg katonák életének megmentéséért, mielőbbi felépüléséért. Épp ellenkezőleg, hiszen mind a magyar medicina militaris, mind pedig szabadságharcunk történetének szálai elvezetnek az „Európa beteg embere”, az Oszmán Birodalom, valamint az Orosz Birodalom közötti, végül a törökök „védelmére siető” francia, angol és szárd-piemonti csapatok harcra szállásával a Kaukázusra is kiterjedő fegyveres konfliktushoz.

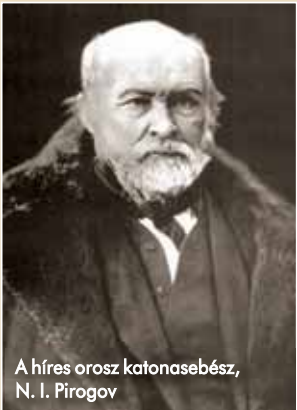
Itt van mindjárt egy vezértörzsorvos, Veli bég története, aki Iszmail pasa oldalán védte az orosz ellen a kaukázusi Karsz várát... A székelyföldi Ákosfalván született Veli bég – azaz Gaál Gusztáv, a Bécsben orvosi oklevelet szerzett belgyógyász – története, mondhatnánk, sokadmagával Világosnál kezdődött. „A fegyverletétel után a tisztii állományú honvédorvosok közül 31 menekült az Oszmán Birodalom területére – olvashatjuk Kapronczai Károly Honvédorvosok török emigrációban című publikációjában –, elsősorban azok, akikre itthon súlyos börtönbüntetés várt volna.”

Igaz, ami igaz, az emigrációba kényszerült honvédorvosoknak – miként honvédtiszt társaiknak is – török földön a hadseregben vállalt szolgálat, az iszlám hitre való áttérés biztosított teljes delmet Bécs kiadási törekvéseivel szemben. Nos, Gaál Gusztáv – aki dandár főorvosi beosztásban tábori kórházakat vezetett, majd 1849 tavaszától a tábori kórházak felügyelője, később Szedeg katonai főorvosa volt – 1849 júniusában kidolgozta a honvédapólok szakkereseti szakmai kiképzésének metodikáját; az 1880-as évek elején ennek alapján alakították ki a magyar vöröskeresztes ápolónőképzést. A Veli bég nevet felvett honvédorvos a török hadseregben előbb az alexandriai kórház vezetője lett, majd Iszmail pasa, azaz Kmetty György honvédtábornok – orvosfőnökeként a krími háborúban, a Karsz várban működő tábori kórház parancsnokaként is szolgált.

Roger Fenton krími háborúban készített felvételét az amerikai kongresszusi könyvtárban Ismail Pacha (General Kmetty) megnevezéssel őrzik.

A krími háború – a szabadságharc honvédorvosainak kalandos élettörténetei mellett – szolgál más „érdekességekkel” is. Ama Pirogov nem ok nélkül dühögött Szevasztopol ostrománál, mondván: „a legkiválóbban végzett műtét mit sem ér, ha nem tudjuk a sérülteket elfogadható körülmények közé juttatni.” Megállapításai, úgy tűnik, semmit sem veszítettek időszerűségükből, még akkor sem, ha a minél hatékonyabb egészségügyi kiürítés általa kikísérletezett egyik eszközé, a magyar szabadságharc leverésében kétes dicsőséget szerzett orosz sereg rendelkezésére álló hordály ma már igazán nem számít technikai érdekességnek. Az ostrom közben a sérültek óriási tömege gyakran torlódtott fel az általa vezetett kórházban. Tíz esztendő múltán tehát okkal írta Az általános tábori sebészet alapjai című munkájában: „Nem az orvostudomány, hanem az adminisztráció játszik főszerepet a sebesültek és a betegek ellátásában a hadszíntéren. A sebesültek jól szervezett osztályozása a kötőzölyhelyen és a

A híres orosz katonasebész, N. I. Pirogov

tábori kórházban – ez a feltétele a helyes ellátásnak, és a következményében veszedelmes fejtelenségnek és tehetetlenségnek ez a fő megelőző eszköze.”

– Biológiai fegyverekkel kapcsolatos kutatásaim közben ismertem meg a má-

sodik világháború magyar királyi honvédségének rendkívül képzett orvos ezredese, Bartos Dezső munkásságát – rajzolja tovább a katonai orvoslás fejezeteiről szóló történetünk kontúrjait dr. Faludi Gábor nyugállományú orvos ezredese, a Magyar Honvédség egykori Egészségvédelmi Intézetének volt főigazgatója. – Fellapoztat például a Magyar Katonai Szemle 1930-ban megjelent 8. számát, amelyben Bartos doktor Háborúk és járványok címmel írt egy igen figyelemreméltó tanulmányt. Ebben olvashattam arról, hogy a krími háború veszteségadataiban konkrétan megmutatkozott a mai értelemben vett teljes terjedelmű, főként nem sebészeti jellegű egészségügyi szolgálat hiánya. A francia csapatok például nem rendelkeztek belorvosi és katonai ápolási személynnyel, míg az angol expedíciós hadsereg igen. A harcok közben fellépő járványok közül csupán a kolera a francia oldalon 20 100 megbetegedéssel és 11 196 halottal járt. Az angol katonák között bizonyos ápolási és járványügyi korlátozó intézkedések mellett ugyanakkor 7575 megbetegedés történt és 4514-en haltak meg. E háború tapasztalatai elvezetett a modern, teljes profilú sebészeti és belgyógyászati egészségügyi szolgálatok kialakulásához.

Bartos Dezső ama cikkében „hozzátette”: a letűnt idők háborúiból nemigen maradtak fenn statisztikai adatok, de a feljegyzésekből megállapítható, hogy a betegségek általi veszteség általában a hatszorosa volt a fegyverek által okozottnak. A 19. században már javult a helyzet, sőt az 1870–71. évi német–francia háborúban, az akkori „új típusú” egészségügyi szolgálatok munkájának eredményeként – a (had)történelemben először – megfordult az arány: már többen váltak harcképtelenné, illetve többen veszítették életüket fegyver által, mint betegségekben. „A higiénés felkészültség lecsökkentette a járványokat, mivel a háborús higiéné erősen fejlődött” – írta Bartos Dezső. „Célutódos rendszabályokat vezettek be a járványok ellen. A fertőzési forrásokat kiküszöbölték, súlyt helyeztek a fertőtlenítésre, a sterilizálásra, a vízvürési eljárásokra, a betegek izolálására, a himlő-, kolera-, tífusz-védőoltások mind a 19. század háborúinak tapasztalataiként fejlődtek ki.”

A háborúkban alkalmazható gyógymódok – legyen bár szó „csak” a védőol-

Sterio Károly Sebesült honvéd című festményének részlete a bajtársi együttérzés példája

F. Nightingale az ápolás megszervezésével sok katonát életét mentette meg

tásokról – a járványok kórokozójának felismerése után, ártalmatlanításuk módszerei kidolgozásának hatására válhattak hatékonyabbá. A fegyveres konfliktusokban alkalmazandó gyógymódok – említsük meg „csupán” a sebkezelések kérdéseit – az újabb és újabb fegyverek okozta sérülésekhez, megbetegedésekhez „igazodva” specializálódtak. Egykor a lövészi csatornába forró olajat öntöttek, később a zúzott, roncsolt sebeket erős antiszeptikus szerekkel, fertőtlenítővel tisztogatták. Egykor a lövészi

sérülések között még aránylag legkevésbé fájdalmat s legkevésbé pusztítást okozó, kis kaliberű puskalövedéket használtak, az első világháború katonái azonban már szembesültek a rájuk sokkalta nagyobb veszélyt jelentő dum-dum golyókkal, shrapnellekkel.

– A huszadik század két világegyes-ének idején, a fegyverek és más technikai eszközök modernebb változatainak megjelenésével már nem egy-egy lövedék által okozott végtagsérüléseket, hanem aknákat, bombákat, repeszeket okozta sérüléseket és különböző égési sérül-

éseket kellett ellátniuk a mindenkor front-orvosoknak, valamint ápoló segítőiknek – kommentálja a medicina militaris történet újabb fejleményei dr. Svéd László. – Sőt, megjelentek a kombinált sérülések is, amelyek természetesen újabb és újabb orvosi technikák kifejlesztését, alkalmazását követelték meg. Nem beszélve arról, hogy az atomfegyverek, a biológiai és vegyi fegyverek megjelenésével új tudományágak születtek, mint például a vérképző- és nyirokszervekkel foglalkozó hematológia, valamint a sugárbiológia, s ezzel párhuzamosan kí-

Angol tábori kórház a krími háború idején

Horvay János pietai elrendezésű, fájdalmasan gyönyörű – a főváros VIII. kerületében látható – szoborkompozíciója méltó emléket állít az első világháborúban elhunyt egészségügyi szakszemélyzetnek, amelynek tagjai súlyos küzdelmekben szereztek dicsőséget, hírnevet a magyar nemzetnek.

sérlezték ki a katonák megfelelő harctéri védőfelszerelését is. Hogy a katonát érő különböző hatások ellen milyen szívós küzdelmet kell folytatni, arra hadd mondjak el két példát. A háborúk egyik közegészségügyi, járványügyi minősítő adata, hogy az állomány hány százaléka betegszik meg fertőző májgyulladásban. Nos, Afganisztánban – a rossz minőségű ivóvíz, az élelmezési lánca zavarai miatt – a 43-as szovjet hadsereg katonáinak 83 százaléka kapta meg a hepatitiszt. A másik példám vietnami. Az amerikai katonáknak ausztráliai nagy vérraktárakból szállították a transzfúzióhoz, folyadékpótláshoz szükséges vért. Kiderült, a transzfúzió következtében számos katonát megfertőzött, a bajt az oda szállított vérben lévő kórokozók idézték elő. Bebizonyosodott tehát, hogy már előzetesen meg kell vizsgálni a véradók egészségi állapotát. Azóta végzik előzetesen és kifejezetten előbb a hepatitisz-vírusra koncentráltan, majd a HIV-vírusra is a véradók szűrését...

LÉLEKGONDOZÓK

A HM Tábori Lelkészi Szolgálat (3.)

A KŐBALTÁTÓL ELJUTOTTUNK AZ ÚRRAKÉTÁIG, AM LELKI, SZELLEMI, ERKÖLCSI ÉLETÜNKET, ÉRZELMEINKET, KAPCSOLATAINK EMBERHEZ MÉLTÓ ÉRTÉSÉT ÉS GYAKORLÁSÁT ILLETŐEN JÓCSKÁN VAN PÓTOLNI- ÉS TENNIVALÓNK. A HADERŐBEN IS. MINDEZ NÉLKÜLÖZHETETLENNÉ TESZI A TÁBORI LEKÉSZI SZOLGÁLATOT. SOROZATUNK BEFEJEZŐ RÉSZÉBEN A PROTESTÁNS – REFORMÁTUS ÉS EVANGÉLIKUS – SZOLGÁLATI ÁGAT MUTATJUK BE.

Dominus sumus – Az Úrúi vagyunk”. Pál apostol levelének mondata ma is azt a minden körülmények között érvényes teológiai bázist jelenti, amire alapoznak a protestáns egyházak a veszélyes élethelyzetben élők lelkipozódása során, hitet, erőt nyújtva számukra. Hát még a keresztény Európa korában! Végeláthatatlan azok sora, akik a kard és kereszt egységében védtek a hitet és a hazát: Boockai, Bethlen, Eröss Lajos, Örvendi Pál, Török Pál. Az evangélikusoknál rögvest ott a három nagy 1848-as: Petőfi, Görgei és Kossuth. A protestáns tábori lelkesek is ott voltak honvédségünk soraiban egészen az 1940-es évek végéig. A Monarchia idején például hat protestáns egyház támogatását kellett összehangolni, de így is „erős várak volt az Isten”. A két világháború között már önálló egységként sajátos egyháztest alakult ki.

A protestáns tábori lelkesek két (lutheri és kálvini) szolgálati ágának mai

megújulási képesség. A kérdés tehát az, hogy képesek-e megfelelni hazánk, hadseregünk megújulásának? Úgy, ahogy Ezekiel mondja: „Adok nektek új szívet, és új lelket adok belétek...”

– A megújulás mindig pozitívum, tehát mi is ennek hívei vagyunk – mondja Jákob János. – A tennivalóink – istentiszteletek, bibliaórák tartása; szentségek kiszolgáltatása; lelkipozódó feladatok; életerköcsi, egyháztörténeti ismeretek átadása; ünnepi beszédek (kopjafaállítás és zászló megáldása); koporsó melletti vigaszgék elmondása; missziók kibocsátása, visszafogadása; zarándokutak szervezése – ellátása során kifogástalan kapcsolatot ápolunk a többi szolgálati ággal, és ökumenikus szellemben hirdetjük az igét. Csakis körültekintően oldhatjuk meg a teendőket, mivel nagyon kevesen vagyunk. De mindannyiunkat az vezérel, hogy nem maradjunk ellátatlanul feladat, illetve helyország. A rendszerbe is csak olyan ember kerül

az altiszti akadémián, miként a Nemzeti Községi Akadémia Egyetemén is.

– A fontosabb feladatok közül a missziót emelném ki – jegyzi meg Jákob János –, ott a legszorosabb a kapcsolat katonák és lelkipásztor között. A folyamatos együttélés miatt ez a lehetőseink, a közös tanulás és megismerés, valamint a felelősségünk elsőrendű színtere. Sajnos a misszió végzetével gyakran megszakad a kapcsolat, ezért tevényünk között szerepel évente legalább egy találkozó szervezése. Ezt utógondozásban képzeljük el a katonacsaldóknál, hiszen a közösen vállalt sors miatt bennük is megvan az egymás jobb megismerésének lelki igénye. Jó lenne megfordítanunk az uralkodó, nagyon befelől forduló család életvitel, mert az bizony nem jó a katonának, de a családnak s az alakulatnak sem.

A művelési területen a lelkipozódók számára igencsak fontos kérdés: miként tudják (elő)segíteni a misszióban szolgálók félelmének elűzését?

– A félelem csökkenteni lehet, de eloszlatni nemigen – ad választ Jákob dandártábornok és Nánai százados. – Ezt mindannyian tudjuk. Mi is, hiszen mindketten teljesítettünk missziós szolgálatot. De természetesen mindent elkövetünk a katonai nyugalmáért. Ezt illetően a problémák értő meghallgatása

helyzetét is az 1990. évi IV. törvény, valamint egy 1994-es kormányrendelet, kormányközi megállapodás és szervezeti működési szabályzat biztosítja.

A Magyar Honvédség Protestáns Tábori Lelkészi Szolgálatánál az idő szerinti hét református és két evangélikus lelkes, továbbá egy tisztii állományú kiegészítő teljesít szolgálatot. Tapasztalt, kipróbált csapatot alkotnak. A szolgálati ág tábori püspöke az idén, február 14-én beiktatott Jákob János dandártábornok, evangélikus helyettese pedig Nánai László Endre százados, akit ez év július elsején neveztek ki feladatai ellátására.

A reformáció szelleméből törvényesen kellene fakadjon a folyamatos

het be, aki elfogadja a katonai és a lelkipásztori kihívásokat, egyeztetni tudja a katonai eskütétel és a lelkipásztori fogalom kettős követelményét. A református és az evangélikus ág között – mondhatni – testvéri kapcsolat alakult ki az eltelt 18 év folyamán, s ha kell, közösen végezzük a liturgiát.

A protestáns lelkesek részt vesznek a kiképzésben, ott vannak a missziókban, az oktatásban és a nevelésben, még ha ehhez kicsi is a kapacitásuk. Nagy hangsúlyt fektetnek az egészségügyben végzett lelkesi munkára. Lelkipozódó szolgálatot látnak el a honvédségi rekreációs létesítményekben, a honvédkórházban. A püspök hozzászól: nagyon jó lenne önálló lelkesi szolgálat

a lelkipozódás mellett a szabadidő intelligens felhasználására, az adott missziós területre vonatkozó legszélesebb spektrumú ismeretek átadására is gondolkodni kell. Vagyis az adott területről a lehető legtöbb – gazdasági, kulturális, vallási, hagyomány- vagy szokásbéli – ismeret kell nyújtaniuk katonáinknak. Soha nem lehet tudni, hogy mikor válik támponttá egy először látszólag semmitmondó információ, ami majd segít elhelyezni az egyént egy számára gyakran merőben új kulturális kontextusban. Szorongani attól szoktunk, amit nem ismerünk, éppen ezért a megismerés lelki életünk megóvásában is kiváló vértetnek bizonyul.

A misszióban a hétköznapi élettől el-

térő törvények uralkodnak, ugyanakkor a társas együttélés lakmusztesztje is, ahol a csoportdinamikai szabályokat a saját bőrén tanulja meg az ember, s persze rengeteg tapasztalatot, bölcsességet lehet szerezni. Nánai László Endre erről szólva kifejti, hogy ugyanakkor a virtualitás veszélye itt is, a civil társadalomban is mindig nagy, amely a fájdalom és a veszteségek elhazudásával a valóság tagadását viszi végbe. Ez pedig idővel mindig megbosszulja magát a társadalom és az egyes ember életében is.

– Éppen ezért – húzza alá a százados –, ha én a fájdalom szükségességéről, a veszteségekkel való szembenézéstről vagy a halállal való tudatos szembesülésről beszélek a katonáimnak, akkor ezt azért teszem, hogy egy teljesebb és igazabb valóság felé vezessem őket. Ez persze hiszek abban, hogy míg a hazugság alatt, a teljes igazság gyógyító valóság – akkor is, ha fájdalmas. A teológiának rengeteg mondanivalója van ezekről a kortárs kultúrában népszerűtlen témá-

ról, amelyek egy katona életében mégis megkerülhetetlenek. Tervem, hogy ha újból kimegyek misszióba, valahogy becsempészem ezeket is a felkészítésbe.

Jákob dandártábornok leszögezi: az a katona, akit a művelti területen, a saját és a közösség önvédő mechanizmusa szerinti cselekvésében a veszély, illetve a félelem elhárítása vezet, a rend, a fegyelem, a hűség, a közösség, az egyensúly embere. S még jobb, ha hisz a teremtő Istenben. Az egyoldalú materialista felfogás őt is kiszolgáltathatja. Viszont egy istentisztelet, egy ima, egy elbeszélgetés megnyugtató.

– Talán nem véletlen – jegyzi meg a tábori püspök –, hogy a Szentírásban állítólag pontosan 365-ször hangzik el Jézus szájából a „Ne féljetelek!” felszólítás, vagyis minden napra jut a jézusi életprogramból. De ott van a katonák számára az általunk kiadott énekes-és imakönyv, például a hadseregért, az előjáróért, a békéért mondandó imádságokkal, zsolnárokkal, az istentisztelet rendjével; a mindennapi életükre szóló útmutatásokkal (szolgálat, szabadidő, veszélyes megbízás, bajtársiasság, baj, betegség, operáció, születés, házasság stb.). Aki ezen útmutatásokat meghallgatja és megérti, az Isten áldásával biztos úton jár.

A kérdésre – nevezetesen, hogy ki a jó lelkipásztor? – a püspök eként válaszolt:

– A lelkipásztor lelki-gondozó, támasz, józan bölcs, diplomata, tanító, szociális munkás, kulturális, kirándulásszervező – és a parancsnok lelke, aki mindig adni akar valami többletet. A tábori lelkész-

nek ugyancsak szerzeágazó a feladatköre. Ugyanakkor meg kell találnia a megfelelő hangot, hogy értékhorozó üzenete célba érjen, különben a katona – lévén reális, célratörő – azt mondja: „Ne zsinatolj nekem, csak azt mondd el, ami engem érdekel s megmutatja, mit tegyek!” Ez a lelkésznek is sokat segít.

Nánai László úgy véli: a lelkész egyszerűsége egyfajta kötéltáncot jár az egyházába való bezárkózás és a világra való nyitottság között.

Az előbbi kommunikációs szempontból tragédia lenne, a pluriális nyitottság viszont az identitását veszélyezteti. A misszióban nagyon oda kell tennie magát a lelkésznek, ugyanis figyelik minden mozdulatát, szavát. Mikor iszik bort és prédikál vizet. A lelkipásztornak át kell vennie a kor nyelvét, ugyanakkor meg kell tartania a normatív erkölcsrendszert. Ennek helyes aránya a jó megoldás. Ez a kontrasztos imázsteremtés alapja.

A protestáns tábori lelkési szolgálat „erős oldala” az itthoni, széles körű kapcsolatok kiépítése is. Ennek egyik példája az MH 5. Bocsikai István Lövészandár és a Tiszántúli Református Egyházkerület közötti együttműködés, s ennek eredményeként, a KatonaSuli-programhoz való kapcsolódás. A Debreceni Református Kollégium gimnáziumának és a Dóczy Református Gimnázium KatonaSuli-programos diákjai például a Honvédség és Társadalom Baráti Kör ösztönzésére gondozzák a civis város Hősök temetőjének hadisírjait.

– E sikeres kezdeményezéseket közreműködésünkkel segítjük. Igen, sikeres dolgok ezek: a KatonaSuli-program kiválóan működik, a középiskolákban bevezették A „katonai alapismeretek” című tantárgyat, a katonatiszti pályára is sokszoros a jelentkezés. Am számos rendhagyó programunk van még: extravagáns koncertek a ferencvárosi Bakáts téri templom előtt, kirándulások ország-és Kárpát-medence-szerte, de mint már említettük, a katonacsaládokhoz is igyekszünk eljutni – mondta végezetül Jákob dandártábornok, protestáns tábori püspök.

HENDE CSABA HONVÉDELMI MINISZTERTŐL VEHETTE ÁT A HAZÁÉRT KITÜNTETŐ CÍMET SZABÓ TAMÁS FŐHADNAGY. AZ ADOMÁNYOZOTT KITÜNTETÉS MÖGÖTT KOMOLY REPÜLŐTELJESÍTMÉNY HÚZÓDIK MEG.

A kitüntető címet egy eseménytelennek ígérkező kiképzési repülés „hozta el” a fiatal oktatópilótának. Szabó Tamás főhadnagy növekedésével 2012. március 23-án, a NATO repülőgépezet-óktató kiképző program keretében, a kanadai Moose Jaw repülőteréről indult el feladatának végrehajtására. A repülés közben viszont vészhelyzetbe kerültek; a magyar pilóta tudta, a sikertelen megoldás a gép elvesztésével és katasztrófával is járhat. De vegyük sorra, mi is történt a BAe Hawk CT-155 kétüléses kiképző repülőgép Rolls-Royce Adour Mk. 951 gázturbinás hajtóművével, ami szerencsére – az olajrendszer meghibásodása ellenére – a leszállásig működött.

A gép műszerfalán, közvetlenül a felszállás után gyulladt ki a hajtómű alacsony olajnyomására figyelmeztető kontrol-lámpa. Ilyenkor előírás az azonnali leszállás, hiszen az olaját veszített gáztur-bina akár „be is állhat”, és így az egy haj-

tóműves gép nem is képes repülni, csak siklani a föld felé.

A főhadnagy azonnal átvette az irányítást a gép felett, az előírásoknak megfelelően jelezte a hibát a repülésvezetőnek és a lehető legrövidebb útonalton megkezdte a hazatérést. Külön nehézséget jelentett, hogy a Hawk CT-155-ös kiképző re-

pülés közben távozott a hajtóműből. Megmenekült a két pilóta és a dollár-tízmilliókba kerülő oktatógép is. A kitüntető címhez így méltán jártak az elismerő szavak: „kiképzési repülés közben bekövetkezett veszélyhelyzetben tanúsított kiemelkedő helytállás, példaeértékű bátorság...”

Olaj nélkül „beáll” a hajtómű

HAJSZÁLON MÚLT

„A szépség vagy te, Sport!”

A jövő olimpiai bajnokainak reflexeit a sárga labda elkapásával – vagy elejtésével – lehet tesztelni.

GOODBYE LONDON

A LONDONI RIVALDAFÉNYBEN OTT VOLTAK „ARANYOS” ÉS PONTSZERZŐ KOLLÉGÁINK, A ZRÍNYI MÉDIA MUNKATÁRSAI IS, AKIK A FELKÉSZÜLÉS NÉGY ESZTENDEJÉBEN NEM EGYSZER TALÁLKOZTAK A JÖVŐ REMÉNYBELI VÍVÓIVAL ÉS SPORTLÖVŐIVEL – A KATONASULI-PROGRAMBAN RÉSZT VEVŐ FIATALOKKAL. A „VILÁGBAJNOKOK ELSŐ KÉZBŐL” ELNEVEZÉSŰ PROGRAMSOROZAT SPORTKIVÁLÓSÁGAI MOST A LONDONI OLIMPIÁRÓL NYILATKOZTAK...

Szilágyi Áronról, a kard egyéni olimpiai bajnokáról, a HM médiacégné munkatársáról az öröm első pillanataiban „csak” azt hallhattuk, hogy Gerevich óta nem vívott senki ilyen imponáló magabiztossággal, fölényes tudással, mindenkit lehengerlő virtuozitással. Az első londoni aranyunk szerzője idehaza „londoni formában” állja a meghívások, az interjúk áradatát, és készséggel nyilatkozik magazinunknak is. – Még mindig nem tudatosult bennem egészen, hogy mi is történt Londonban. Minden reggel ébredés után jó pár percbe telik, mire beugrik, olimpiai bajnok vagyok. Örülök, hogy sportágam, a vívás kap egy kis reflektorfényt a sikerem által. Eddig inkább a gondokról tudtunk beszélni, de talán az eredményem mo-

Sidi Péter a fegyver helyes tartását mutatja a KatonaSuli-program résztvevőjének.

tívációt jelenthet a fiatalság, köztük a KatonaSuli-programban részt vevő gyerekeknek is, akiknél korábban már jártam, s a sport, a vívás nagyszerűségéről beszélgettünk. Most is csak azt mondhatom nekik, bízzanak abban, hogy ha épp vívóként keményen dolgoznak, akár olimpiai bajnokok is lehetnek.

Most egy hosszabb pihenőn vagyok, de októbertől ismét megkezdődik a felkészülés, hiszen jövő augusztusban Budapesten rendezik a vívó világbajnokságot, ahol eredményesen szeretnék szerepelni. Londoni versenyzőtársaim minden érmes helyezéseinek és pontszerzésének nagyon örültem, kiváltképpen Sidi Péter teljesítménye szennazációs, aki, miután ellopták a felszerelését, helyt tudott állni...

A magyar csapat pontszerzőinek egyike, Sidi Péter, a kisbű szabadpuska 3x40 lövéses összetett versenyében lett hatodik. Sportágának kiválósága is kollégánk, a Zrínyi Média munkatársa, aki a „Világbajnokok első kézből” elnevezésű, a HM és a Zrínyi Média által támogatott honvédelmi rendezvénysorozat keretében, ugyancsak több alkalommal találkozott reménybeli sportlövő utódaival, a KatonaSuli-program diákjaival. Többek között londoni eredményéről kérdeztük.

– A kisbű sportpuska összetettben voltam a legesélyesebb éremszerzésre,

ÓDA A SPORTHOZ

Stockholmban, 1912-ben – a modernkori olimpiai játékok elindítója, Pierre de Coubertin báró javaslatára – tűzték először műsorra a művészeti versenyeket. Őt kategóriában – irodalom, építéset, szobrászat, festéset és zene – lehetett versenyezni, addig nem publikált sport témájú művekkel. Ő maga is nevezett: G. Hohrod-M. Eschbach álnéven. Óda a sporthoz címmel írt versével első lett. Felcímünkben e költemény egy sorát idéztük.

Szilágyi Áron, a kardvívás olimpiai bajnoka.

Pars Krisztiánnak, a kalapácsvetés olimpiai bajnokának a Hazáért kitüntetett címet, edzőjének, Németh Zsoltnak pedig díszúrt adományozott a honvédelmi miniszter. Az elismeréseket Szombathelyen, az ünneplő szurkolók jelenlétében adta át Hende Csaba.

Emlékezetes pillanat volt, amikor ország-világ előtt az olimpiai bajnok oda-futott edzőjéhez, kezében az édesapa, a korábbi edző Németh Pál fényképével, akinek ugyancsak kimagasló érdemei voltak a kalapácsvetés kiválóságának felkészítésében...

hiszen világbajnoki és európa bajnoki címvédő vagyok. Az alapverseny során a döntőbe kerülést sikerült kiharcolni, majd a döntőben a második legjobb eredményt elérve, két helyet előrelépni. Ezzel, a pekingi olimpia után, újra pontszerző helyen végeztem. Dolgomat azonban nagyban megnehezítette, hogy az utolsó edzésen eltűnt a fegyverem kom-

lított első irányzéka (tartó, magasítók, állítható ring, tunnelláz, vízszintező). Ezt az alkatrészt a fegyvergyár szervizcsapata pótolta egy hasonló felépítménnyel, ezzel lehetővé téve, hogy a következő nap versenybe szállhassak. Sajnos a kipróbálásra már nem volt lehetőség, így csak a verseny próbálásai előtt tudtam újrakalibrálni a fegyvert. Végül azonban a dobogós helyezésekhez is nagyon közel kerültem. A biztonsági kamerák felvételeit átvizsgálták, de a hivatalos jelentésben az állt, hogy nem látták rá a lövőállásra, mikor eltulajdonították az eredeti alkatrészt. Sajnos az éremszerzés nem sikerült, de remélem, hogy a mérleg kiegyenlítődik a következő olimpián.

Találkozásainak alkalmával a katona-sulis diákoknak is csak azt tudtam mondani, hogy a sportlövészet önfegyelmére, pontos, gyors és precíz döntéshozatalra nevel. Ezek az érények pedig mind a katonai, mind pedig a civil pályán jól hasznosíthatók. Hadd tegyem hozzá, hogy kivétel nélkül mindegyik olimpon szereplésért nagyra tartom, hiszen önmagában az olimpiára kijutni is óriási eredmény. A világ 7 milliárd lakosa közül mindössze 10 500 sportoló, s közülük is csak a legjobbak legjobbjai lehetnek ott. A csapatunk pedig megmutatta, hogy amikor kell, erőn felül teljesít...

A HAZÁMAT SZOLGÁLOM

ÁLLAMI ÜNNEPÜNK – AUGUSZTUS 20. – ALKALMÁBÓL ORSZÁGSZERTE MEGEMLÉKEZTEK ÁLLAMALAPÍTÓ SZENT ISTVÁN KIRÁLYUNKRÓL. AZ ORSZÁGHÁZBAN, A KÜLÖNBÖZŐ TÁRCÁK RENDEZVÉNYEIN, A HONVÉDELMI MINISZTERIUM KÖZPONTI ÜNNEPSÉGÉN, VALAMINT A HONVÉDSÉG ALAKULATAINÁL IS ELISMERÉSEK ÁTADÁSÁRA KERÜLT SOR.

Magyarország köztársasági elnöke – a miniszterelnök előterjesztésére – állami ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából adományozta a **Magyar Érdemrend középkeresztjét a csillaggal (katonai tagozat)** dr. Benkő Tibor vezérezredesnek, a Honvéd Vezérkar főnökének, valamint dr. Hermann Róbert történésznek, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnoka tudományos helyettesének; a **Magyar Érdemrend középkeresztjét (katonai tagozat)** Kovács József altábornagynak, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat főigazgatójának; a **Magyar Érdemrend tisztikeresztjét (katonai tagozat)** prof. dr. Szendy István ezredesnek, a Nemzeti Közszerzői Egyetem (NKE) Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánhelyettesének, tanszékvezető tanárának, Rudolf Urban nyugállományú dandártábornoknak, a brnói Védelmi

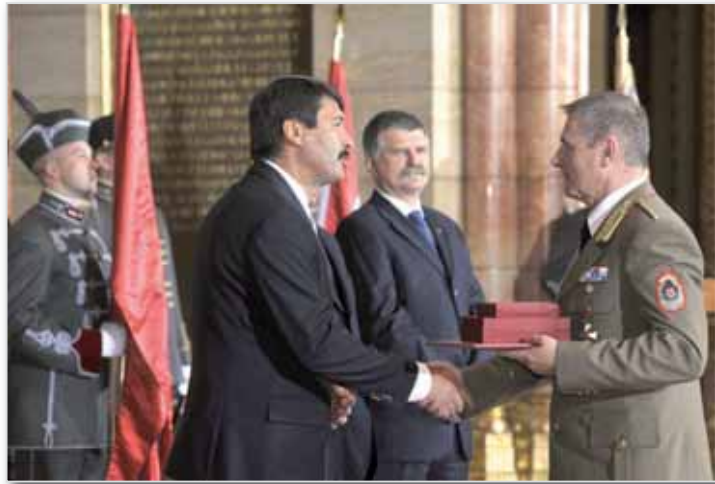
Egyetem rektorának; a **Magyar Érdemrend lovagkeresztjét** Bakos Klárának, az NKE könyvtárigazgatójának; a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnökének, a **Magyar Érdemrend lovagkeresztjét (katonai tagozat)** dr. Kedves Gyula hadtörténetész-muzeológusnak, fegyvertörténésznek; a **Magyar Ezüst Érdemkeresztet** Árendás Péter előadóművésznék, a Honvéd Együttes zenéi vezetőjének, Rényi Tünde tanácsoszlóistának, a Honvéd Együttes művészeti asszisztensének, valamint Soós Sándornak, a Honvéd Együttes alapító tagjának.

A Honvédelmi Minisztérium központi ünnepségén a honvédelmi miniszter adott át köztársasági elnöki kitüntetéseket. A **Magyar Érdemrend lovagkeresztjét (polgári tagozat)** dr. Bekécs Gyula, a Győr-Moson-Sopron megyei idegenforgalmi hivatal nyugállományú igazgatója, Cserváriné Felkai

Anna, a HM közigazgatási államtitkári titkárság főtanácsadója és dr. Lestár Béla, az MH Honvédkórház sebészeti osztályának osztályvezető főorvosa; a **Magyar Érdemrend lovagkeresztjét (katonai tagozat)** Bárdos Antal mk. ezredes, az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred parancsnoka és Ökrös László ny. ezredes, a HM Védelmi Hivatal szakreferense, a Nógrád megyei védelmi bizottság titkára; a **Magyar Arany Érdemkeresztet (polgári tagozat)** Asbóth Mária, Szombathely polgármesteri hivatala gyámhivatalának hivatalvezetője, Bernát Zsuzsanna, a budapesti Ádám Jenő Fenntartói Általános Iskola igazgatója, Kiss Mihály, az újbudai Grosics Gyula Sport Általános Iskola igazgatója, valamint Némethy Mária, a Vas Népe szerkesztőségének újságíró munkatársa; a **Magyar Arany Érdemkeresztet (katonai tagozat)** Sipos Antal ezredes, az MH 25.

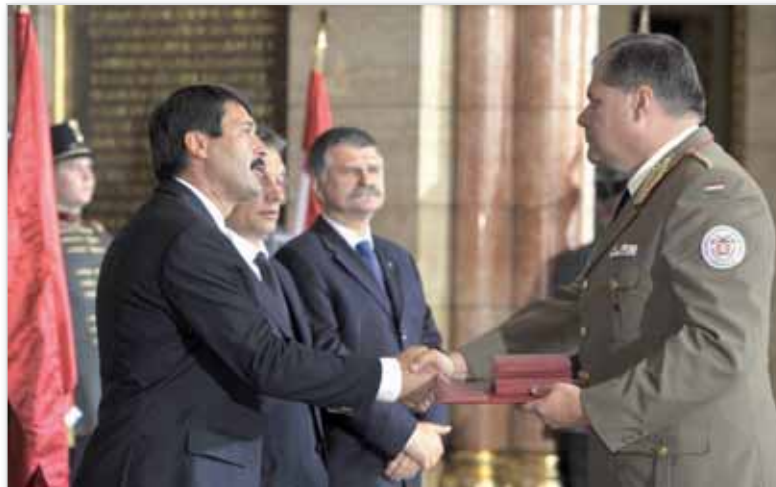
Klapka György Lovász-dandár törzsfőnöke, parancsnokhelyettese; a **Magyar Ezüst Érdemkeresztet (katonai tagozat)** Földvári Zoltán őrnagy, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis Repülőműszaki Oktatásbiztosító Központ szolgálatvezető mérnöke; a **Magyar Bronz Érdemkeresztet (polgári tagozat)** Kiss Ferenc, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis karbantartó és javítószázadának szakmunkása, honvédségi közalkalmazott, valamint Koncz Györgyné, az MH Honvédkórház központi aneszteziológiai és intenzív terápiás osztály vezető ápolója, honvédségi közalkalmazott vehette át.

Hende Csaba honvédelmi miniszter állami ünnepünk – augusztus 20-a – alkalmából adományozta a **Babérkoszorúval Ékesített Szolgálati Érdemjelet** Berec Zoltán ezredesnek, Csizmadia Zsolt ezredesnek, dr. Demkő Tibor ezredesnek, dr. Till Szabolcs Péter ezredesnek, Füst Tamás ezredesnek, Rózsa Tibor ezredesnek, Süle Attila ezredesnek, dr. Nagy Péter mk. alezredesnek és Kovács Gábor őrnagynak; a **Szolgálati Érdemjel arany fokozatát** dr. Sticz László mk. ezredesnek, Lőrincz

Gábor ezredesnek, Visi Tibor ezredesnek, Bakk Ottó Endre alezredesnek, dr. Murinkó Attila mk. alezredesnek, dr. Szabó Gábor alezredesnek, Fierpasz Flórián alezredesnek, Imre Gábor alezredesnek, Kormos Norbert alezredesnek, Oszlászki Béla alezredesnek, Papp István mk. alezredesnek, Sötét Jenő mk. alezredesnek, Horváth Sándor őrnagynak, Karkecz János László őrnagynak, Major Tibor mk. őrnagynak, Madar Marina őrnagynak, Pet-

rovics László őrnagynak, Preininger Győző őrnagynak, Schimanovszky József őrnagynak, Szécsi János őrnagynak, Hazadi János századosnak, Csibrik Ferencné törzsszászlósnak, Sári Csaba törzsszászlósnak és Pálmai Attila zászlósnak; a **Szolgálati Érdemjel ezüst fokozatát** Bodnár Csaba alezredesnek, Molnár Gábor Zoltán alezredesnek, Varga István alezredesnek, Wohlram Gyula alezredesnek, Ballagó Katalin őrnagynak, Bucsik Győző őrnagynak, dr. Sági Szilvia őrnagynak, Egyed Mátyás őrnagynak, Goldschmidt Roland őrnagynak, Kozma Gábor őrnagynak, Kürti Dezső őrnagynak, Mádai Gábor őrnagynak, Mogyoró László István őrnagynak, Nagy Róbert őrnagynak, Réz Levente Szabolcs őrnagynak, Szentesi Norbert őrnagynak, Szűcs Lajos őrnagynak, Illés Zsolt századosnak, Varga Szabolcs századosnak, Szabó Sándor törzsszászlósnak, Baranyi Zsolt zászlósnak, Herczeg Zoltán zászlósnak, Lovász András zászlósnak, Molnár József zászlósnak, Petrics Pál zászlósnak, Vincze Attila zászlósnak, és Bercsik Lóránt főtörzserőrmesternek; a **Szolgálati Érdem-**

jel bronz fokozatát Berkó József alezredesnek, Herczeg Attila őrnagynak, Simon Péter József őrnagynak, Süle Zsolt őrnagynak, Tabiné Darabos Anna őrnagynak, Tóth Tímea őrnagynak, dr. Szénási Péter sz. századosnak, Farkas Tamás századosnak, Horváth Csaba Zsolt századosnak, Ivánka László századosnak, Kovács Tamás századosnak, Pálmainé Takács Rita századosnak, Radics Zsuzsanna századosnak, Rixer Krisztián századosnak, Tekler István századosnak, Török Lajos századosnak, Üveges Katalin századosnak, Vincze Attila századosnak, Vörösné Takács Eszter századosnak, Balogh János főhadnagynak, Bárány Lajos mk. főhadnagynak, Formán Bence főhadnagynak, Langó Viktor főhadnagynak, Csizmadia Lajos törzsszászlós, Dévényi Szabolcs törzsszászlós, Papp András törzsszászlós, Ágoston Miklós zászlós, Gyuricska András zászlós, Nemes Béla zászlós, Béz Zoltán főtörzsrőrmesternek, Brachna László főtörzsrőrmesternek, Faludi Mik-

lós főtörzsrőrmesternek, Hegyi László sz. főtörzsrőrmesternek, Kocsis Tibor főtörzsrőrmesternek, Nagy Jánosné sz. főtörzsrőrmesternek és Süle Roland főtörzsrőrmesternek; a **I. osztályú Honvédelemért kitüntetett címet** Brázda Ödönnek, dr. Óri Andreának, Eperjei Andrának, Horváthné Klausz Juliannának, Németh János Csabának, prof. dr. Papp Györgynek (Ph.D.), Pácerné Bozi Juditnak, Szigethyéné Nagy Teréziának, valamint Varga Józseféné;

a **II. osztályú Honvédelemért kitüntetett címet** Bajusz Istvánnak, Bertáné Szita Ágotának, Bihari Jánosnének, Bodnár László Atillának, Bóna Árpádnének, dr. Kiss Róbert Gábornak, Farkas Anikónak, Fazekas Tibornak, Héjasi Lászlónének, Lakatos Teréz Zsuzsannának, Ludányi Jenőnek, Marton Juditnak, Molnárné Demeter Juditnak, Nagy Attilának, prof. dr. Szilvási Istvánnak, valamint Varga Alexandrának; a **III. osztályú Honvédelemért kitüntetett címet**

Bagyinszki Anna Juditnak, Benkóczy Zoltának, Békési Adriennek, Bottlikné dr. Völgyesi Editnek, Börzsönyi Mónikának, Bősze Balásznak, Demeter Ferencnének, Dett Ágnes Erzsébetnek, Domine Rékának, dr. Batyalik István Lászlónak, dr. Hasznosné dr. Sklánitz Lucianak, dr. Jablonkai Enikőnek, dr. Kapuváriné dr. Dankó Ritának, dr. Lukács Klárának, dr. Méri Annának, dr. Nagy Viktornak, dr. Schober Zsófiának, dr. Sepsey Györgynek, dr. Uhlyarik Andreának, Fábian Györgynek, Feketéné Varsányi Enikő Gizellának, Fűrri Hajnal-

kának, Gofjár Fatime Rózsának, Hényel Mónikának, Kissné Pápai Tünde Eszternek, Kovács Géának, Kovács Mariannának, Kovács Veronikának, Kretovics Diánának, László Katalinnak, Lovasné Prokop Katalinnak, Ma-

gor Nándornak, Márton Annának, Miczki Károlynének, Némethné Vasas Ritának, Noszkay Jánosnének, Rónaszéki Györgynek, Sárosi Andreának, Simon Anitának, Szabadosné Kovács Lilának, Szabó Jánosnének, Szabóné Jor-

dán Krisztinának, Szele Máriának, Szöllösi Károlynének, Tiszai Csillának, Ungyi Mónika Katalinnak, Urfi Ferencnek, valamint Vári Máriának.

* * *

A honvédelmi miniszter a katonai adminisztráció napja (augusztus 10.) alkalmából a **Babérkoszorúval Ékesített Szolgálati Érdemjelet** dr. Osztáfin-Fehér Krisztina sz. századosnak; a katonai meteorológia napja (augusztus 14.) alkalmából a **Szolgálati Érdemjel arany fokozatát** Szabó Péter Tamás alezredesnek, a **III. osztályú Honvédelemért kitüntetett címet** Kovács Győző Gyulának, valamint a **HM-címeres bronz pajzsot** Kis Tamás Gábor századosnak, a **Hazáért kitüntetett címet** a 2012. március 23-án, a NATO repülőgépvezető-oktató kiképző program keretében, Moose Jawban (Kanada) végrehajtott kiképzési repülés közben bekövetkezett, veszélyhelyzetben tanúsított kiemelkedő helytállása, példaeértékű bátorsága elismeréséül Szabó Tamás főhadnagynak adományozta.

IN MEMORIAM

2012. július 16. és augusztus 17. között elhunytak:

Vass Jenő Sándor ny. ezredes (64), a Magyar Honvédség halottja, dr. Miskolczi István ny. ezredes (83), dr. Pásztor Imre ny. ezredes (76), Földváry Vendel Sándor ny. ezredes (72), Kiss István ny. ezredes (81), Téglás János ny. ezredes (85), Nagy Ferenc ny. ezredes (72), Réda János ny. ezredes (77), Dobozy János ny. ezredes (59), Ekler Károly ny. mk. alezredes (61), Szentpétery Zoltán ny. alezredes (81), Tóth László ny. alezredes (73), Bakos János ny. alezredes (81), Berecz József ny. alezredes (83), Kiss János ny. alezredes (79), Naszály Károly ny. alezredes (67), Szalay Árpád ny. alezredes (76), Áldott János ny. alezredes (80), Balaskó Lajos ny. alezredes (74), Gyalog János ny. alezredes (80), Lakatos Zoltán ny. alezredes (68), Berkí Ferenc ny. alezredes (69), Czettel János ny. alezredes (78), dr. Farkas Zsuzsanna ny. alezredes (96), Mogyorósi Ferenc Sándor ny. alezredes (62), Veres Sándor ny. alezredes (72), Bella Antal ny. őrnagy (83), Horváth József ny. őrnagy (99), Szabados Ferenc ny. őrnagy (87), Szakáll Pál ny. őrnagy (84), Horváth József ny. őrnagy (55), Kurtán Balázs ny. őrnagy (84), Ra-

gályi György Zoltán ny. őrnagy (81), Ramocsa Lajos ny. őrnagy (63), Szabó Géza Miklós ny. őrnagy (79), Varga János ny. őrnagy (84), Illés Imre ny. őrnagy (81), Kántor Miklós ny. őrnagy (83), Takács László ny. őrnagy (67), Schneider István ny. százados (69), Kelemen Béla ny. százados (60), Csáfor Imre ny. százados (60), Szabó Ferenc ny. százados (82), Juhász Miklós ny. százados (51), Kovács Gyula ny. százados (84), Schäffer János ny. százados (72), Ács Zoltán ny. főhadnagy (69), Balanyi István ny. törzsszászlós (72), Bilik Ferenc ny. törzsszászlós (78), Wolf-Farkas József ny. zászlós (62), Juhász Nagy Péter Pál ny. zászlós (76), Pozsgai György ny. zászlós (65), Büki Gyula ny. főtörzsrőrmester (54), Bónus József ny. főtörzsrőrmester (92), Fenyvesi Lajos ny. főtörzsrőrmester (57), Bíró László ny. főtörzsrőrmester (62), Légrádi Endre Ernő ny. főtörzsrőrmester (64), Erdődi István János ny. szakaszvezető (76), Mózes Miklósné ny. közalkalmazott (61), Vass Ferenc ny. közalkalmazott (75), Kovács Jánosné ny. közalkalmazott (78), Hargitai Mihályné ny. közalkalmazott (76), Buczó Ferencné ny. közalkalmazott (82), Greskó József ny. közalkalmazott (84), Hrustinszki Tibor János ny. közalkalmazott (67), Kovács Jánosné ny. közalkalmazott (78), Szabadi Sándor ny. közalkalmazott (77).

EMLEKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK.

HONVÉDFESZTIVÁL 2012

Katonai Emlékpark Pákozd Nemzeti Emlékhely
szeptember 25-30.

szeptember 27. Számháború
szeptember 28. Megemlékezés a sukorói haditanácsról
szeptember 29. A csata emléknapja
A szárazföldi haderőnem napja
Hagyományörző szervezetek találkozója

Részletes program: www.kempp.hu

„Én biztosan
ott leszek.”

A rendezvény fővédnöke
dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter

Márosi Ádám
nemzeti bronzéremes edző

A fesztivál kiemelt támogatói:
CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.

